

Cuprins

ABREVIERI.....	7
----------------	---

Prima parte. Introducere în dreptul muncii

CAPITOLUL I. DREPTUL MUNCII – RAMURĂ ȘI ȘTIINȚĂ A DREPTULUI	11
§1. Munca, importanța și formele sale.....	11
1. Semnificația termenului	11
2. Munca pentru sine și munca independentă.....	12
3. Munca subordonată.....	17
§2. Caracteristici ale dreptului muncii.....	18
4. Preliminarii	18
5. Definiția dreptului muncii.....	18
6. Autonomia dreptului muncii.....	19
7. Calitatea dreptului muncii de drept comun pentru celelalte raporturi juridice de muncă/de serviciu	20
§3. Raporturile juridice de muncă – obiect al dreptului muncii	21
8. Chestiuni prealabile.....	21
9. Raporturile de muncă potrivit dreptului comun	24
10. Raporturile de muncă ale personalului didactic	24
11. Raporturile de muncă ale personalului contractual din autoritățile și instituțiile publice.....	25
12. Raporturile de muncă ale membrilor Corpului diplomatic și consular	25
13. Raporturile de muncă ale personalului silvic.....	26
14. Raporturile de muncă (de serviciu) ale consilierilor juridici	28
15. Raporturile de muncă ale membrilor cooperatori	31
16. Raporturile de muncă ale sportivilor de performanță	32
17. Raporturile de muncă ale pescarilor aflați la bordul navelor de pescuit	33
18. Munca în domeniul maritim.....	35
19. Raporturile de muncă ale zilierilor	36
20. Munca prestatorului casnic	39
21. Raporturile de muncă/serviciu ale funcționarilor publici.....	41
22. Raporturile de serviciu de serviciu ale funcționarilor publici parlamentari	42
23. Raporturile de serviciu ale polițiștilor	43
24. Raporturile de serviciu ale polițiștilor de penitenciare.....	43
25. Raporturile de serviciu ale cadrelor militare	44
26. Raporturile de muncă ale soldaților și gradaților profesioniști	45
27. Raporturile de muncă ale judecătorilor și procurorilor	46
28. Raporturile de muncă ale grefierilor și altor categorii de personal care ocupă funcții de specialitate în cadrul instanțelor judecătorești, al parchetelor de pe lângă acestea și al Institutului Național de Expertize Criminalistice	47
29. Raporturile de muncă ale personalului de probațiune.....	48
30. Raporturile colective de muncă.....	49
§4. Activități prestate în afara unor raporturi juridice de muncă	49
31. Voluntariatul	49
32. Munca personalului clerical al Bisericii Ortodoxe Române	50
33. Munca prestată în alte situații	51
§5. Izvoarele dreptului muncii	51
34. Noțiuni	51
35. Categori.....	52

36. Constituția	52
37. Codul muncii	53
38. Legea dialogului social nr. 367/2022	53
39. Alte legi speciale	54
40. Ordonanțe și hotărâri ale Guvernului.....	55
41. Ordine, instrucțiuni și alte acte normative ale miniștrilor și altor conducători de organe centrale	56
42. Izvoare internaționale	57
43. Jurisprudența (practica judiciară)	58
44. Doctrina sau literatura juridică.....	63
45. Contractele/acordurile colective de muncă.....	63
46. Regulamentele interne	63
47. Regulamentele de organizare și funcționare	64
48. Instrucțiunile privind securitatea și sănătatea în muncă	64
§6. Principiile dreptului muncii	64
49. Noțiune. Categori.....	64
50. Neîngrădirea dreptului la muncă și libertatea muncii.....	65
51. Egalitatea de tratament și interzicerea discriminării	67
52. Negocierea condițiilor de muncă	69
53. Protecția salariaților	69
54. Consensualitatea și buna-credință	70
55. Asocierea liberă în organizații sindicale și organizații patronale	71
56. Dreptul la grevă	72
§7. Dreptul muncii și alte ramuri de drept.....	72
57. Sistemul dreptului și componentele sale	72
58. Dreptul muncii și dreptul constituțional	73
59. Dreptul muncii, dreptul civil și dreptul procesual civil.....	73
60. Dreptul muncii și dreptul administrativ	75
61. Dreptul muncii și dreptul securității sociale	76
62. Dreptul muncii și dreptul comercial.....	77
63. Dreptul muncii, dreptul penal și dreptul procesual penal	78
§8. Scurt istoric privind formarea și dezvoltarea dreptului muncii	79
64. Preliminarii	79
65. Prima etapă, anterioară datei de 23 august 1944	79
66. A doua etapă: între 23 august 1944 și 22 decembrie 1989	81
67. A treia etapă, după 22 decembrie 1989	82
CAPITOLUL II. DREPTUL INTERNAȚIONAL ȘI EUROPEAN AL MUNCII	85
§1. Aspecte introductive	85
1. Noțiunea dreptului internațional al muncii	85
2. Obiectul dreptului internațional al muncii	86
3. Subiectele dreptului internațional al muncii.....	86
4. Principiile dreptului internațional al muncii.....	87
5. Izvoarele dreptului internațional al muncii	87
§2. Normele Organizației Națiunilor Unite	88
6. Organizația Națiunilor Unite (O.N.U.) și principalele sale norme	88
7. Carta Organizației Națiunilor Unite	88
8. Declarația Universală a Drepturilor Omului	88
9. Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale	89
10. Convenția pentru eliminarea tuturor formelor de discriminare față de femei	89
§3. Normele Organizației Internaționale a Muncii (O.I.M.)	90
11. Istoricul O.I.M.....	90

12. Domenii de activitate ale O.I.M.....	90
Potrivit Declarației amintite, O.I.M. are obligația solemnă	90
13. Componenta Organizației Internaționale a Muncii.....	92
14. Principiul tripartitismului	92
15. Structura Organizației Internaționale a Muncii.....	92
16. Competența Organizației Internaționale a Muncii.....	94
17. Codul Internațional al Muncii	95
18. Adoptarea normelor	96
19. Punerea în aplicare a normelor	97
20. Conținutul normelor	97
20.1. Libertatea sindicală și negocierea colectivă	97
20.2. Interdicția muncii forțate.....	101
20.3. Egalitatea de șanse și tratament	101
20.4. Ocuparea forței de muncă în combaterea șomajului.....	102
20.5. Salarizarea.....	104
20.6. Timpul de muncă	105
20.7. Timpul de odihnă	105
20.8. Protecția tinerilor și a copiilor.....	107
20.9. Protecția femeilor	108
20.10. Securitatea și sănătatea în muncă	108
20.11. Inspecția muncii	110
21. România și Organizația Internațională a Muncii	110
§4. Normele Consiliului Europei	116
22. Preliminarii	116
23. Structura	116
24. Activitatea normativă	117
25. Convenția pentru protecția drepturilor omului și libertăților fundamentale	118
25.1. Specific	118
25.2. Interzicerea muncii forțate	118
25.3. Libertatea de întrunire și de asociere	119
25.4. Dreptul la instruire.....	119
25.5. Interzicerea discriminării	120
26. Curtea Europeană a Drepturilor Omului	120
26.1. Organizare. Procedură	120
26.2. Sesizarea Curții	121
26.3. Procedură	122
26.4. Un avertisment.....	123
26.5. Soluții ale Curții Europene	123
27. Carta Socială Europeană.....	127
28. Codul european de securitate socială	129
29. Convenția europeană de securitate socială	129
30. Convenția europeană privind statutul juridic al muncitorului migrant	129
31. România și Consiliul Europei.....	130
§ 5. Normele Uniunii Europene (U.E.).....	131
32. Istoricul U.E.....	131
33. Instituțiile Uniunii Europene	131
34. Izvoarele dreptului Uniunii Europene.....	133
35. Superioritatea dreptului Uniunii Europene.....	133
36. Obiectivele Uniunii Europene	134
37. Circulația lucrătorilor	136
37.1. Reglementare	136
37.2. Domeniul de aplicare	137

37.3. Condițiile de intrare și de ședere	137
37.4. Liberul acces la angajare și egalitatea de tratament	139
37.5. Dreptul de a rămâne pe teritoriul unui stat membru după încetarea calității de salariat	141
38. Egalitatea de tratament între bărbați și femei în domeniul muncii.....	143
39. Informații privind raportul de muncă	144

Partea a doua. Dreptul colectiv al muncii

CAPITOLUL III. DIALOGUL SOCIAL	147
§1. Noțiuni generale.....	147
1. Terminologie	147
2. Reglementarea dialogului social.....	150
3. Necesitatea dialogului social	151
4. Tripartitismul	152
§2. Informarea și consultarea partenerilor sociali.....	153
5. Reglementare	153
6. Informarea.....	154
7. Consultarea.....	154
§3. Organisme tripartite	155
8. Enumerare	155
9. Consiliul Național Tripartit pentru Dialog Social	155
10. Consiliul Economic și Social	156
11. Comisiile de dialog social la nivelul administrației publice centrale și la nivelul teritorial	158
12. Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă	159
13. Comisia Națională de Promovare a Ocupării Forței de Muncă	162
14. Consiliul Național de Formare Profesională a Adulților	162
15. Comitetele sectoriale de formare profesională	164
16. Casa Națională de Asigurări de Sănătate (C.N.A.S.).....	165
17. Casa Națională de Pensii Publice (C.N.P.P.).....	166
18. Completurile specializate în soluționarea conflictelor de muncă și asigurări sociale.....	168
CAPITOLUL IV. SINDICATELE ȘI REPREZENTANȚII ANGAJAȚILOR – PARTENERI SOCIALI.....	169
§1. Aspecte prealabile	169
1. Reglementare	169
2. Dreptul sindical – subramură a dreptului muncii.....	170
3. Definiția și trăsăturile sindicatelor	171
§2. Libertatea sindicală.....	172
4. Preliminarii	172
5. Izvoarele libertății sindicale	173
6. Persoane care se pot sindicaliza	176
6.1. Enumerare	176
6.2. Persoanele încadrate cu contract individual de muncă.....	176
6.3. Persoanele aflate în alte raporturi de muncă.....	177
6.4. Funcționarii publici	177
6.5. Funcționarii publici cu statut special	178
6.6. Membrii cooperatori	178
6.7. Agricultorii	179
6.8. Lucrătorii independenți	179

6.9. Șomerii.....	181
6.10. Situația pensionarilor	181
7. Persoane care nu se pot sindicaliza	182
7.1. Enumerare	182
7.2. Persoanele care dețin funcții de demnitate	183
7.3. Magistrații.....	183
7.4. Personalul militar	183
8. Libertatea sindicală colectivă.....	184
8.1. Preliminarii	184
8.2. Forme de manifestare.....	185
8.3. Raporturi	185
9. Protecția și garantarea libertății sindicale potrivit normelor internaționale	187
10. Protecția și garantarea libertății sindicale potrivit legislației naționale.....	188
§3. Constituirea sindicatelor	194
11. Etape	194
12. Statutul.....	194
13. Numărul membrilor.....	195
14. Dobândirea personalității juridice	196
15. Consecințe ale personalității juridice	197
16. Conducerea organizațiilor sindicale.....	199
§4. Atribuții ale organizațiilor sindicale	200
17. Atribuții prevăzute de Codul muncii	200
18. Atribuții statornicite de Legea dialogului social nr. 367/2022	200
19. Atribuții reglementate de alte acte normative	202
§5 Democrația și disciplina socială.....	202
20. Democrația sindicală	202
21. Disciplina sindicală	203
§6. Asocierea și afilierea sindicală.....	204
22. Asocierea sindicală.....	204
23. Afilierea sindicală.....	204
§7. Reprezentativitatea organizațiilor sindicale	205
24. Justificare.....	205
25. Condiții privind reprezentativitatea	206
§8. Acțiuni revendicative ale sindicatelor.....	208
26. Categori.....	208
27. Reclamații	209
28. Exemplificări.....	209
§9. Reorganizarea și dizolvarea organizațiilor sindicale	211
29. Reorganizarea	211
30. Dizolvarea	212
§10. Reprezentanții angajaților	212
31. Reglementare	212
32. Alegerea și mandatul reprezentanților angajaților	213
33. Atribuții ale reprezentanților angajaților	213
34. Reprezentanții funcționarilor publici.....	215
35. Facilități pentru reprezentanții angajaților și protecția acestora	215
§.11 Comitetul European de întreprindere	215
36. Reglementare	215
37. Grupul special de negociere.....	216
38. Acordul dintre grupul special și conducerea centrală.....	216
39. Componența comitetului european de întreprindere	217

40. Competența comitetului european de întreprindere	217
41. Protecția membrilor grupului special de negociere.....	218
CAPITOLUL V. ANGAJATORII ȘI ORGANIZAȚIILE PATRONALE – PARTENERI SOCIALI	
SOCIALI	219
§1. Categoriile de angajatori.....	219
1. Terminologie	219
2. Persoanele juridice de drept public	220
3. Persoanele juridice de drept privat	221
4. Societățile profesionale.....	222
5. Agenții de muncă temporară.....	223
6. Utilizatorii	223
7. Autoritățile și instituțiile publice.....	224
8. Unitățile de învățământ.....	225
9. Unitățile sanitare.....	225
10. Persoanele fizice	227
§2. Organizațiile patronale.....	227
11. Noțiuni	227
12. Constituirea organizațiilor patronale	228
12.1. Scop	228
12.2. Forme.....	228
12.3. Statutul organizației patronale	228
13. Personalitatea juridică a organizației patronale.....	228
13.1. Cererea	228
13.2. Procedura judecătorească.....	229
13.3. Personalitatea juridică a uniunilor teritoriale.....	229
13.4. Registrul special de evidență.....	229
14. Modificări ale actelor organizației patronale	230
15. Patrimoniul și finanțarea activității	230
16. Atribuții ale organizațiilor patronale	230
16.1. Atribuții generale.....	230
16.2. Atribuții în domeniul raporturilor de muncă.....	231
17. Reprezentativitatea organizațiilor patronale.....	232
17.1. Condiții	232
17.2. Procedura îndeplinirii condițiilor de reprezentativitate	232
18. Dizolvarea organizației patronale	233
CAPITOLUL VI. ROLUL STATULUI PE PIAȚA MUNCII ȘI ÎN RAPORTURILE DE MUNCĂ	
§1. Precizări prealabile	234
1. Statul – instituție publică	234
2. Piața muncii	234
2.1. Noțiuni	234
2.2. Concepte.....	235
§2. Intervenția statului.....	236
3. Reglementare	236
4. Limite ale intervenției statului.....	237
§3. Domeniile de acțiune a statului pe piața muncii și în relațiile de muncă	237
5. Enumerare	237
6. Activitatea legislativă	237
7. Stimularea dezvoltării economice.....	238
8. Sprijinirea economiei sociale	241

9. Formarea profesională.....	242
10. Stimularea ocupării forței de muncă.....	244
11. Orientarea, formarea profesională și angajarea în muncă a persoanelor cu handicap	245
12. Încadrarea în muncă și detașarea străinilor	248
13. Protecția cetățenilor români care lucrează în străinătate	253
§ 4 Autorități și instituții publice cu atribuții în domeniul relațiilor de muncă.....	256
14. Ministerul Muncii și Solidarității Sociale	256
15. Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă	260
16. Inspecția Muncii	263
CAPITOLUL VII. CONTRACTELE ȘI ACORDURILE COLECTIVE DE MUNCĂ	272
§1. Clarificări conceptuale	272
1. Terminologia de contract colectiv	272
2. Definiții legale ale contractului colectiv de muncă	272
3. Definiții legale ale acordului colectiv de muncă	273
4. Definiții doctrinare	273
5. Natura juridică a contractului colectiv de muncă	274
6. Natura juridică a acordului colectiv de muncă	276
7. Importanța contractului colectiv de muncă	276
8. Importanța acordului colectiv de muncă	277
9. Alte acorduri convenții sau înțelegeri.....	278
§2. Conținutul contractelor colective de muncă.....	279
10. Reglementare. Situații	279
11. Salarizarea	280
12. Timpul de muncă	283
13. Timpul de odihnă	284
14. Securitatea și sănătatea în muncă	285
15. Formarea profesională.....	286
16. Interzicerea discriminării și a hărțuirii la locul de muncă.....	286
17. Pensile facultative	287
18. Clauze privind activitatea sindicală și protecția liderilor sindicali.....	288
19. Nulitatea clauzelor contractuale.....	289
§3. Conținutul acordurilor colective.....	291
20. Reglementare	291
21. Constituirea și utilizarea fondurilor destinate îmbunătățirii condițiilor la locul de muncă	291
22. Sănătatea și securitatea în muncă	293
23. Programul zilnic de lucru	295
24. Perfecționarea profesională.....	296
25. Măsuri privind protecția celor aleși în organele de conducere ale organizațiilor sindicale	297
26. Interdicția clauzelor privind salarizarea funcționarilor publici	298
§4. Negocierea și încheierea contractelor/acordurilor colective de muncă.....	299
27. Semnificația termenului „negociere”	299
28. Libertatea de a negocia	300
29. Deontologia negocierii	300
30. Buna-credință în negociere.....	300
31. Reglementarea internațională și europeană a negocierii colective	303
32. Informarea și consultarea în procedura negocierii	304
33. Obligativitatea și facultatea negocierii colective	306
34. Nivelul de negociere	307
34.1. În cazul contractelor colective de muncă.....	307

34.2. În cazul acordurilor colective	308
35. Părțile și reprezentarea lor la negociere	309
35.1. În cazul contractelor colective de muncă.....	309
35.2. Părțile și reprezentarea lor la negocierea acordurilor colective.....	310
36. Negocierea contractelor colective de muncă.....	312
36.1. Reguli.....	312
36.2. Prima reuniune	313
37. Negocierea acordurilor colective	313
38. Forma contractelor colective de muncă.....	314
39. Forma acordurilor colective	314
40. Durata contractelor colective de muncă	315
41. Durata acordurilor colective	315
42. Înregistrarea contractelor colective de muncă.....	315
§5. Publicitatea	317
43. Publicitatea contractelor colective de muncă	317
44. Publicitatea acordurilor colective de muncă	317
§6. Efectele contractelor colective de muncă	317
45. Precizare	317
46. Reglementare	317
47. Contractul colectiv de muncă aplicabil	318
48. Efectele contractului colectiv de muncă asupra contractelor individuale de muncă	319
§7. Executarea contractelor/acordurilor colective de muncă.....	320
49. Executarea contractelor colective de muncă.....	320
50. Executarea acordurilor colective.....	321
§8. Modificarea și suspendarea contractelor/acordurilor colective de muncă.....	324
51. Modificarea contractelor colective de muncă	324
52. Modificarea acordurilor colective	325
53. Suspendarea contractelor și acordurilor colective.....	326
§9. Încetarea contractelor/acordurilor colective.....	327
54. Încetarea contractelor colective de muncă	327
55. Încetarea acordurilor colective.....	329
§10. Monitorizarea aplicării acordurilor colective.....	330
56. Constituirea comisiilor paritare	330
57. Consultarea comisiilor paritare	331
58. Atribuțiile principale ale comisiilor paritare	331
CAPITOLUL VIII. CONFLICTELE COLECTIVE DE MUNCĂ ȘI GREVA.....	333
§1. Conflictele colective de muncă	333
1. Definiții	333
2. Caracteristici	333
3. Situațiile în care pot fi declanșate conflicte colective de muncă.....	334
4. Părțile conflictelor colective de muncă	336
5. Sesizarea angajatorului/organizației patronale.....	337
6. Înregistrarea conflictului colectiv de muncă.....	337
7. Concilierea conflictelor colective de muncă.....	338
8. Medierea și arbitrajul	339
§2. Greva	340
9. Noțiuni.....	340
10. Istoric	342
11. Caracteristici	342
12. Dreptul la grevă.....	343

13. Categoriile de greve	344
13.1. Criterii de clasificare	344
13.2. Categoriile de greve	345
13.3. Greva de avertisment	345
13.4. Greva de solidaritate.....	346
13.5. Greva spontană sau neorganizată	347
13.6. Greva neconformă sau nelegală	348
13.7. Greva politică.....	348
13.8. Greva demisie.....	349
13.9. Greva judecătorilor	349
13.10. Alte categorii de greve	350
14. Greva patronală (lock-out-ul).....	350
15. Condiții pentru declararea grevei.....	351
16. Hotărârea de declarare a grevei.....	354
17. Categoriile de persoane care nu pot declara (sau participa la grevă).....	355
18. Limitări privind declararea și participarea la grevă	357
19. Desfășurarea grevei	358
20. Continuarea activității angajaților neparticipanți la grevă	359
21. Obligații ale organizatorilor grevei și ale angajatorului	359
22. Suspendarea grevei.....	360
23. Înțetarea grevei	362
23.1. Modalități.....	362
23.2. Renunțarea la grevă	362
23.3. Înțetarea grevei prin acordul părților	362
23.4. Înțetarea grevei prin hotărârea Comisiei de arbitraj	362
23.5. Înțetarea grevei prin hotărâre judecătorească	363
24. Răspunderea juridică pentru nerespectarea dispozițiilor legale privind greva	366
24.1. Justificare	366
24.2. Răspunderea disciplinară	366
24.3. Răspunderea pentru daune	368
24.4. Răspunderea penală	370

Partea a treia. Dreptul individual al muncii
– Instituții relevante –

CAPITOLUL IX. FORMAREA ȘI PERFECȚIONAREA PROFESIONALĂ	373
§1. Aspecte introductive	373
1. Semnificația sintagmei „formarea profesională”	373
2. Faze	374
3. Reglementare	374
§2. Sistemul formării profesionale	375
4. Formarea profesională inițială	375
5. Practica elevilor și studenților	376
6. Educația permanentă.....	376
§3. Formarea profesională a adulților	377
7. Reglementare. Caracteristici	377
8. Organizare	379
9. Autorizarea furnizorilor.....	380
10. Evaluarea și certificarea formării profesionale a adulților	381
11. Finanțarea formării profesionale a adulților	382
§4. Formarea profesională a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă	383
12. Persoanele beneficiare	383

13. Programe de formare profesională	383
14. Serviciile de formare profesională	384
15. Drepturi și obligații ale beneficiarilor	385
§5. Pregătirea profesională prin internship	385
16. Noțiuni. Caracteristici	385
17. Terminologie	386
18. Scopul programelor de internship	387
19. Organizarea programelor	387
20. Contractul de internship	387
20.1. Natura juridică	387
20.2. Încheierea contractului de internship	388
21. Drepturile și obligațiile internului	389
22. Indemnizația și timpul de muncă al internului	389
23. Drepturile și obligațiile organizației-gazdă	390
24. Îndrumătorul	391
25. Evaluarea activității internului	391
26. Încheierea contractului individual de muncă și prima de promovare a angajării	392
§6. Formarea profesională a salariaților potrivit Codului muncii	392
27. Obiectivele formării profesionale	392
28. Modalități	393
29. Obligații ale angajatorilor	394
30. Cheltuieli cu formarea profesională	395
31. Consecințe ale nerespectării obligației salariaților privind formarea profesională	396
32. Formarea profesională a personalului didactic	398
32.1. Din învățământul preuniversitar	398
32.2. Formarea profesională a personalului didactic din învățământul superior	399
33. Situația specială a medicilor și farmaciștilor rezidenți	399
34. Soluții jurisprudențiale	401
35. Contracte speciale de formare profesională	403
35.1. Reglementare	403
35.2. Contractul de formare profesională	403
35.3. Contractul de adaptare profesională	403
35.4. Contractul de ucenicie la locul de muncă	404
§ 7. Formarea continuă a personalului didactic din învățământul preuniversitar	408
36. Reglementare	408
37. Gradele didactice	408
38. Titlul de profesor emerit	408
§ 8. Formarea și perfecționarea profesională a funcționarilor publici	409
39. Obligații	409
40. Planul de perfecționare profesională	409
41. Drepturi salariale	409
42. Consecințe ale parcurgerii programelor de formare profesională	409
§9. Formarea profesională continuă a funcționarilor publici cu statut special	410
43. Formarea profesională a funcționarilor publici parlamentari	410
44. Formarea profesională continuă a polițiștilor	410
45. Pregătirea profesională continuă a polițiștilor de penitenciare	413
§ 10. Formarea profesională a personalului din sistemul judiciar	414
46. Formarea profesională continuă a judecătorilor și procurorilor	414
47. Formarea profesională inițială a grefierilor de ședință și a grefierilor principali, precum și formarea profesională a grefierilor judicari	414

48. Formarea profesională continuă a grefierilor și a altor categorii de personal care ocupă funcții de specialitate din cadrul instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea.....	415
49. Formarea profesională a personalului din serviciile de probațiune	416
§11. Studii universitare de masterat, de doctorat, postuniversitare și postdoctorale	416
50. Masteratul	416
51. Doctoratul.....	417
52. Studiile postuniversitare.....	418
53. Programele postdoctorale.....	418
§12. Concediile pentru formare profesională.....	419
54. Reglementare. Categorii.....	419
55. Concediul fără plată.....	419
56. Concediul cu plată	420
CAPITOLUL X. VERIFICAREA APTITUDINILOR PROFESIONALE ȘI PERSONALE	
LA ANGAJAREA ÎN MUNCĂ.....	421
§1. Aspecte prealabile	421
1. Justificare.....	421
2. Reglementarea comună	421
3. Reglementări specifice	422
§2. Concursul pentru ocuparea posturilor din învățământ.....	423
4. Concursul în sistemul preuniversitar.....	423
5. Concursul pentru ocuparea posturilor didactice și de cercetare din învățământul superior	423
§3. Verificarea aptitudinilor profesionale ale personalului contractual din sectorul bugetar plătit din fonduri publice.....	424
6. Reglementare	424
7. Terminologie	425
8. Concursul sau examenul	425
8.1. Condiții	425
8.2. Organizarea concursului sau examenului	426
8.3. Anunțul privind concursul.....	426
8.4. Comisia de concurs	426
8.5. Etapele concursului	427
8.6. Dosarul de concurs	427
8.7. Proba scrisă	428
8.8. Proba practică.....	428
8.9. Interviuul	428
8.10. Contestații	428
§4. Organizarea și desfășurarea concursurilor la ocuparea posturilor vacante și temporar vacante din sistemul sanitar	429
9. Reglementare	429
10. Reguli generale.....	429
11. Organizarea concursurilor/examenelor pentru ocuparea posturilor vacante sau temporar vacante de medic, medic stomatolog, farmacist, biolog, biochimist și chimist.....	430
12. Ocuparea funcțiilor de șef de secție, șef de laborator și șef de compartiment din unitățile sanitare fără paturi și direcțiile de sănătate publică, precum și a funcției de farmacist-șef în unitățile sanitare publice cu paturi.....	431
13. Desfășurarea concursurilor de ocupare a posturilor vacante și temporar vacante de medic, medic stomatolog, farmacist, biolog, biochimist, chimist din unitățile sanitare publice sau din direcțiile de sănătate publică și a funcțiilor de șef de secție,	

șef de laborator și șef de compartiment din unitățile sanitare fără paturi sau din direcțiile de sănătate publică, respectiv a funcției de farmacist-șef în unitățile sanitare publice cu paturi	431
§5. Concursul pentru recrutarea funcționarilor publici	432
14. Reglementare	432
15. Concursul național	432
16. Concursul pe post	433
§6. Selecția/recrutarea funcționarilor publici cu statut special	434
17. Selecția polițiștilor	434
18. Selecția polițiștilor de penitenciare	437
§7. Concursuri de admitere sau de ocupare a posturilor din sistemul de justiție	439
19. Concursul de admitere la Institutul Național al Magistraturii	439
20. Numirea în magistratură pe bază de concurs	441
21. Consimțământul pentru recrutarea grefierilor și a altor categorii de personal care ocupă funcții de specialitate în cadrul instanțelor judecătorești, al parcheteșpr de pe lângă acestea și al Institutului Național de Expertize Criminalistice	442
21.1. Categoriile de personal	442
21.2. Concursul pentru recrutarea grefierilor judiciari	442
21.3. Concursul pentru recrutarea grefierilor de ședință și a grefierilor principali	443
21.4. Concursul pentru recrutarea grefierilor, agenților procedurali și a șoferilor	443
21.5. Concursul pentru recrutarea specialiștilor IT, a specialiștilor criminaliști și a tehnicienilor criminaliști	444
22. Concursul pentru ocuparea posturilor și funcțiilor vacante din sistemul de probațiune	444
CAPITOLUL XI. CONTRACTUL INDIVIDUAL DE MUNCĂ – IZVOR AL RAPORTURILOR JURIDICE DE MUNCĂ	446
§1. Reglementare	446
1. Reperce istorice	446
2. Reglementarea actuală	446
§2. Definiții	447
3. Definiții legale	447
4. Definiții doctrinare	447
§3. Elementele contractului individual de muncă	448
5. Enumerare	448
6. Prestarea muncii	449
7. Salariul	449
8. Subordonarea	449
9. Elementul temporal	450
§4. Trăsături	450
10. Enumerare	450
11. Contractul individual de muncă este guvernat de principiul libertății de voință	450
12. Contractul individual de muncă – un contract „numit”	451
13. Contractul individual de muncă – act juridic bilateral	451
14. Contractul individual de muncă – contract sinalagmatic	451
15. Contractul individual de muncă – contract oneros și comutativ	451
16. Contractul individual de muncă – contract consensual	452
17. Contractul individual de muncă – contract intuitu personae	453
18. Contractul individual de muncă – contract cu executare succesivă	453
19. Contractul individual de muncă implică obligația „de a face”	454
20. Contractul individual de muncă nu poate fi impus unei condiții suspensive și nici uneia rezolutorii	454

21. Posibilitatea afectării contractului individual de muncă de un termen extinctiv sau suspensiv	454
§5. Contractul individual de muncă și alte contracte	455
22. Contractul individual de muncă și contractul colectiv de muncă	455
23. Contractul individual de muncă și contractul de mandat	456
24. Contractul individual de muncă și contractul de management/administrare	457
24.1. Justificare	457
24.2. Contractul de management în cazul instituțiilor publice de cultură	457
24.3. Contractul de management/administrare în cazul unităților sanitare publice	458
24.4. Contractul de management în cazul directorilor coordonatori ai serviciilor publice deconcentrate și cu adjuncții acestora	459
25. Contractul individual de muncă și contractul civil (convenția civilă) de prestări servicii	460
26. Contractul civil privind prestarea unor activități remunerate de către copii în domeniul cultural, artistic, sportiv, publicitar și de modelling	462
27. Contractul individual de muncă și contractul de voluntariat	463
28. Contractul individual de muncă și contractul de mediere	466
29. Contractul individual de muncă și contractul de solidaritate	467
§6. Părțile contractului individual de muncă	468
30. Reglementare	468
31. Categoriile de angajați care încheie contracte individuale de muncă	469
32. Angajatori persoane juridice	470
33. Angajatori persoane fizice	471
§7. Capacitatea juridică a angajaților	472
34. Dispoziții legale	472
35. Incompatibilități	475
35.1. Noțiune	475
35.2. Incompatibilități referitoare la vârstă	475
35.3. Incompatibilități referitoare la măsurile de protecție a tinerilor și femeilor	476
35.4. Incompatibilități privind funcția de gestionar	477
35.5. Interdicții privind exercitarea profesiei de bonă	478
35.6. Incompatibilități reglementate în scopul prevenirii unor conflicte de interese în cazul societăților	478
35.7. Incompatibilități privind funcționarii publici	478
35.8. Incompatibilități reglementate de Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției	479
35.9. Restrângerea capacității juridice de muncă potrivit legii penale	480
35.10. Efectul principal al situației de incompatibilitate	480
36. Examenul medical	480
§8. Capacitatea juridică a angajatorilor	482
37. Categoriile	482
38. Capacitatea angajatorilor persoane juridice	483
39. Capacitatea juridică a angajatorilor persoane fizice	485
§9. Consimțământul părților la încheierea contractului individual de muncă	485
40. Noțiune. Condiții	485
41. Viciile de consimțământ	486
§10. Obiectul și cauza contractului individual de muncă	488
42. Obiectul	488
43. Cauza	489
§11. Informarea persoanei care solicită angajarea sau a lucrătorilor	489
44. Obligatorietatea informării	489

45. Elementele informării care trebuie să intre în conținutul contractului individual de muncă	490
46. Realizarea informării.....	491
47. Consecințe ale neîndeplinirii obligației de informare	491
48. Obligația de informare în cazul raporturilor juridice neîntemeiate pe un contract individual de muncă	491
§12. Conținutul contractului individual de muncă	493
49. Partea legală și partea convențională	493
50. Clauze esențiale	493
50.1. Enumerare	493
51. Durata contractului.....	493
51.1. Contractul pe durată nedeterminată	493
51.2. Contractul pe durată determinată	494
51.3. Soluții jurisprudențiale.....	501
51.4. Felul muncii.....	503
51.5. Fișa postului.....	504
51.6. Locul muncii.....	506
51.7. Salariul	507
51.8. Condițiile de muncă	508
51.9 Timpul de muncă	510
52. Clauze specifice.....	511
52.1. Enumerare	511
52.2. Perioada de probă	511
52.3. Clauza privind formarea profesională.....	511
52.4. Suportarea de către angajator a asigurărilor medicale private, a contribuțiilor suplimentare la pensia facultativă sau la pensia ocupațională a salariatului, în condițiile legii, precum și acordarea din inițiativa angajatorului a oricăror alte drepturi atunci când acestea constituie avantaje în bani acordate sau plătite de angajator salariatului că urmare a activității profesionale a acestuia, după caz	513
52.5. Clauza de neconcurență.....	516
52.6 Clauza de mobilitate	520
52.7 Clauza de confidențialitate.....	521
52.8 Clauza de comunicare electronică	522
53. Clauze neprevăzute de lege	523
53.1 Justificare.....	523
53.2. Clauza de exclusivitate	523
53.3. Clauza de clientelă	524
53.4. Clauza de obiectiv	524
53.5. Clauze privind drepturile de proprietate intelectuală	525
53.6. Clauza de domiciliu.....	526
53.7. Clauza de folosință a unor bunuri	526
53.8. Clauza de conștiință	527
53.9. Clauza de moralitate.....	528
53.10. Clauza de stabilitate	528
53.11. Clauza de prelungire.....	529
53.12. Clauza de risc	529
53.13. Clauza de restricție a timpului liber.....	529
53.14. Clauza de delegare de atribuții	530
53.15. Clauza de indexare.....	531
53.16. Clauza de compensare.....	531
53.17. Clauza de informare	531
53.18. Clauza de rezervă.....	532

53.19. Clauza de monitorizare	532
54. Clauze abuzive	533
55. Acte adiționale	533
56. Interpretarea clauzelor contractului individual de muncă	534
§13. Forma și înregistrarea contractului individual de muncă	535
57. Forma scrisă	535
58. Formalitatea dublului exemplar	536
59. Registrul general de evidență a salariaților	536
59.1. Reglementare	536
59.2. Angajatorii obligați să înființeze și să completeze registrul general de evidență a salariaților	536
59.3. Delegarea și contractarea atribuțiilor privind registrul general de evidență a salariaților	537
59.4. Salariații care completează și transmit datele în registru	537
59.5. Întocmirea și completarea registrului	537
59.6. Transmiterea registrului	538
59.7. Dosarul personal al salariaților	539
59.8. Adeverințe și extrase din registru eliberate salariaților	539
§14. Puterea obligatorie a contractului	540
60. Obligatorietatea contractului față de părți	540
61. Însemnătatea obligativității contractului individual de muncă	540
62. Excepția de neexecutare a contractului (exceptio de non adimpleti contractus)	541
63. Interpretarea contractului	541
§15. Contracte individuale de muncă atipice	542
64. Munca la domiciliu	542
64.1. Specific	542
64.2. Reglementări speciale	542
64.3. Contractul individual de muncă la domiciliu	543
64.4. Principiul egalității	543
64.5. Soluții jurisprudențiale	544
65. Telemunca	546
65.1. Reglementare	546
65.2. Definiție. Specific	546
65.3. Contractul individual de telemuncă	548
65.4. Obligații specifice ale angajatorului	550
65.5. Obligații specifice ale telesalariaților	551
65.6. Principiul egalității	551
65.7. Soluții jurisprudențiale	552
CAPITOLUL XII. DREPTURI ȘI OBLIGAȚII ALE ANGAJATORILOR	554
§1. Preliminarii	554
1. Efectul imediat al contractului individual de muncă	554
2. Reglementarea generală	554
§2. Drepturi ale angajatorilor	554
3. Prevăzute de Codul muncii	554
4. Drepturi organizatorice	555
5. Regulamentul de organizare și funcționare	556
6. Regulamentul intern	556
6.1. Definiție	556
6.2. Regulamentul intern – izvor de drept	557
6.3. Consultarea la întocmirea regulamentulului intern	557
6.4. Conținutul regulamentulului intern	559

6.5. Aducerea regulamentului intern la cunoștința salariaților	569
6.6. Litigii	570
7. Normarea muncii	571
7.1. Noțiune	571
7.2. Elaborarea normelor de muncă	571
8. Drepturi de dispoziție și control	573
9. Stabilirea obiectivelor de performanță individuală	574
10. Evaluarea activității profesionale potrivit Codului muncii	576
10.1. Criterii	576
10.2. Procedură	576
10.3. Contestații	576
10.4. Soluție jurisprudențială	577
11. Evaluarea performanțelor profesionale individuale ale personalului contractual din sectorul bugetar plătit din fonduri publice	578
11.1. Reglementare	578
11.2. Periodicitatea evaluării	578
11.3. Evaluatorul	578
11.4. Contrasemnatarul	578
11.5. Procedură	579
11.6. Contestații	579
12. Evaluarea performanțelor profesionale ale personalului contractual din sistemul sanitar	580
12.1. Categoriile de personal supuse evaluării	580
12.2. Obiectivele evaluării	580
12.3. Procedura evaluării și autorul acesteia	580
12.4. Contestații	581
13. Evaluarea personalului profesionist operativ din cadrul serviciilor civile care asigură asistență publică medicală de urgență și ajutor calificat	581
13.1. Persoanele supuse evaluării	581
13.2. Dispoziții aplicabile evaluării	581
14. Evaluarea personalului silvic	581
14.1. Procedură	581
14.2. Contestații	582
15. Evaluarea calității activităților cadrelor didactice din învățământul superior	582
16. Evaluarea funcționarilor publici	582
16.1. Reglementare	582
16.2. Reguli generale	582
16.3. Evaluarea înalților funcționari publici	583
16.4. Evaluarea funcționarilor publici de execuție și conducere	584
16.5. Evaluarea funcționarilor publici debutanți	586
17. Evaluarea polițiștilor	587
17.1. Procedură	587
17.2. Contestarea rezultatului evaluării	588
18. Evaluarea polițiștilor de penitenciare	588
18.1. Scopul, procedura și consecințele evaluării	588
18.2. Contestarea evaluării	589
19. Evaluarea profesională a judecătorilor și procurorilor	589
19.1. Reglementare	589
19.2. Periodicitatea evaluării	589
19.3. Comisiile de evaluare	589
19.4. Procedura de evaluare	590
19.5. Contestații	591

20. Evaluarea activității profesionale a grefierilor și a altor categorii de personal care ocupă funcții de specialitate din cadrul instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea.....	591
20.1. Personalul supus evaluării.....	591
20.2. Procedură	592
20.3. Contestații	592
21. Evaluarea performanțelor profesionale ale personalului de probațiune	593
21.1. Reglementare	593
21.2. Procedură	593
21.3. Contestații	593
22. Monitorizarea salariaților în ceea ce privește utilizarea echipamentelor electronice la locul de muncă	594
§3. Obligații ale angajatorilor	595
23. Reglementare	595
23.1. Obligații prevăzute de Codul muncii	595
23.2. Obligații prevăzute de alte acte normative	596
24. Obligația de informare	596
24.1. Reglementarea Codului muncii.....	596
24.2. Dispoziții ale Legii dialogului social nr. 367/2022	597
24.3. Dispoziții ale Codului administrativ	598
24.4. Dispoziții ale Legii nr. 467/2006 privind stabilirea cadrului general de informare și consultare a angajaților.....	599
24.5. Alte reglementări privind obligația de informare și consultare a angajaților	600
25. Asigurarea în mod permanent a condițiilor tehnice și organizatorice avute în vedere la elaborarea normelor de muncă și condițiile corespunzătoare de muncă	602
25.1. Aspecte teoretice	602
25.2. Soluții jurisprudențiale.....	602
26. Obligația de a acorda salariaților toate drepturile ce decurg din lege, din contractul colectiv de muncă aplicabil și din contractele individuale de muncă	604
26.1. Aspecte teoretice	604
26.2. Soluții jurisprudențiale.....	605
27. Comunicarea periodică a situației economice și financiare a unității	605
28. Consultarea sindicatului sau, după caz, a reprezentanților salariaților în privința deciziilor care să afecteze substanțial drepturile și interesele acestora	606
29. Obligația angajatorului de a plăti toate contribuțiile și impozitele aflate în sarcina sa, precum și de a reține și a vira contribuțiile și impozitele datorate de salariați	607
30. Registrul general de evidență a salariaților	607
30.1. Reglementare	607
30.2. Persoanele însărcinate cu completarea și transmiterea datelor în registru	608
30.3. Conținutul registrului	608
30.4. Transmiterea datelor	609
30.5. Dosarul personal.....	609
30.6. Contravenții.....	610
31. Eliberarea documentelor care atestă calitatea de salariat	610
31.1. Aspecte teoretice	610
31.2. Soluții jurisprudențiale.....	610
32. Asigurarea confidențialității datelor cu caracter personal al salariaților.....	613
32.1. Reglementare	613
32.2. Definiții	613
32.3. Norme specifice activității angajatorului	614
32.4. Securitatea prelucrării datelor.....	616

32.5. Răspunderea în cazul încălcării normelor privind protecția datelor cu caracter personal	616
33. Obligații privind interzicerea discriminării și hărțuirii în raporturile de muncă.....	617
33.1. Reglementarea generală	617
33.2. Reglementarea O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare	618
33.3. Reglementarea Legii nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și tratament între femei și bărbați	620
33.4. Reglementarea Metodologiei privind prevenirea și combaterea hărțuirii pe criteriu de sex, precum și a hărțuirii morale la locul de muncă, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 970/2023, precum și a Ghidului anexă a Metodologiei.....	622
33.5. Soluții jurisprudențiale.....	626
34. Obligații privind protecția salariaților pe perioadele cu temperaturi extreme.....	636
35. Protecția salariaților în cazul transferului întreprinderii, al unității sau al unor părți ale acesteia.....	637
CAPITOLUL XIII. DREPTURI ȘI OBLIGAȚII ALE ANGAJAȚILOR.....	641
§1. Drepturi prevăzute de Codul muncii	641
1. Enumerare	641
2. Dreptul la salariu	642
2.1. Aspecte teoretice	642
2.2. Aspecte practice	642
3. Dreptul la repaus zilnic și săptămânal	643
4. Dreptul la concediu de odihnă anual	644
5. Dreptul la egalitate de șanse și tratament	644
6. Dreptul la demnitate.....	645
7. Dreptul la securitate și sănătate în muncă	646
8. Accesul la formare profesională	646
9. Dreptul a informare și consultare.....	647
10. Dreptul de a lua parte la determinarea și ameliorarea condițiilor de muncă și a mediului de muncă.....	648
11. Dreptul la protecție în caz de concediere	648
12. Dreptul la negociere colectivă și individuală.....	648
13. Dreptul de a participa la acțiuni colective	649
14. Dreptul de a constitui sau de a adera la un sindicat.....	649
15. Dreptul de a solicita trecerea pe un post vacant care asigură condițiile mai favorabile dacă are o perioadă de probă încheiată și o vechime de cel puțin 6 luni la angajator	649
16. Dreptul la cumul	650
16.1. Aspecte comune	650
16.2. Cumulul reglementat de alte acte normative	651
16.3. Excepții de la regula cumulului	652
16.4. Cumulul de calități	656
16.5. Soluții juresprudențiale	657
17. Protecția avertizorilor publici.....	659
17.1. Preliminarii	659
17.2. Condiții	659
17.3. Exonerarea de răspundere	660
17.4. Interdicția represaliilor.....	660
18. Interdicția renunțării salariaților la drepturile ce le sunt recunoscute de lege.....	661
18.1. Reguli generale.....	661
18.2. Soluții jurisprudențiale.....	662

§2. Drepturile personalului didactic.....	664
19. Drepturi ale personalului didactic preuniversitar.....	664
20. Drepturi ale personalului didactic din învățământul superior.....	665
§3. Drepturi ale personalului silvic.....	666
21. Aspecte prealabile.....	666
22. Drepturi speciale.....	666
22.1. Dreptul de a primi distincții, acte de mulțumire și premii.....	666
22.2. Premiul de până la 20%.....	667
22.3. Dreptul la sporul de izolare.....	667
22.4. Beneficiul la locuință de serviciu, de protocol sau de intervenție.....	667
22.5. Alte drepturi.....	668
§4. Drepturi ale funcționarilor publici.....	668
23. Enumerare.....	668
24. Dreptul la opinie.....	668
25. Dreptul la tratament egal.....	669
26. Dreptul la informare.....	669
27. Dreptul la asociere sindicală.....	669
28. Dreptul la grevă.....	670
29. Drepturile salariale și alte drepturi conexe.....	670
30. Dreptul la asigurarea uniformei.....	671
31. Drepturi privind timpul de lucru.....	671
32. Dreptul de a fi ales sau numit într-o funcție de autoritate sau demnitate publică.....	672
33. Dreptul la concediu.....	672
34. Dreptul la un mediu sănătos la locul de muncă.....	672
35. Dreptul la asistență medicală, proteze și medicamente.....	673
36. Dreptul la recunoașterea vechimii în muncă, în specialitate și în grad profesional.....	673
37. Dreptul la pensie și la alte drepturi sociale de stat.....	673
38. Drepturi ale membrilor familiei funcționarului public în situația decesului acestuia.....	674
39. Dreptul la protecția legii.....	674
40. Dreptul de a fi despăgubit pentru prejudiciile materiale suferite din culpa autorității sau instituției publice.....	675
41. Dreptul de a desfășura activități în sectorul public și în sectorul privat.....	675
§5. Drepturi ale judecătorilor și procurorilor.....	675
42. Justificarea reglementării.....	675
43. Dreptul la remunerare.....	675
44. Dreptul la asociere.....	676
45. Dreptul la protecție.....	676
46. Dreptul la concedii.....	677
47. Dreptul la locuință de serviciu etc. sau la decontarea contravalorii chiriei, precum și la transport.....	677
48. Dreptul la pensie.....	678
49. Drepturi ale asistenților judecătorilor.....	678
§6. Obligațiile angajaților prevăzute de Codul muncii și de alte acte normative.....	678
50. Enumerare.....	678
51. Obligația de a realiza norma de muncă sau, după caz, de a îndeplini atribuțiile ce îi revin conform fișei postului.....	679
52. Obligația de a respecta disciplina muncii.....	679
53. Obligația de a respecta prevederile cuprinse în regulamentul intern, în contractul colectiv de muncă aplicabil, precum și în contractul individual de muncă.....	680
54. Obligația de fidelitate față de angajator în executarea atribuțiilor de serviciu.....	680
54.1. Aspecte teoretice.....	680
54.2. Soluții jurisprudențiale.....	681

55. Obligația de a respecta măsurile de securitate și sănătate a muncii în unitate	682
56. Obligația de a respecta secretul de serviciu.....	682
57. Obligații prevăzute în alte acte normative	684
§7. Obligații ale personalului didactic	684
58. Obligații ale personalului didactic preuniversitar	684
59. Obligații ale personalului didactic din învățământul superior.....	685
§8. Îndatoriri ale funcționarilor publici	686
60. Preliminarii	686
61. Respectarea Constituției.....	686
62. Profesionalismul și imparțialitatea	686
63. Obligații în exercitarea dreptului la liberă exprimare	687
64. Asigurarea unui serviciu de calitate	687
65. Loialitatea față de autoritățile și instituțiile publice.....	687
66. Obligația de a informa autoritatea sau instituția publică cu privire la situația personală generatoare de acte juridice	688
67. Interdicții și limitări în ceea ce privește implicarea în activitatea politică.....	688
68. Obligația de îndeplinire a atribuțiilor	689
69. Păstrarea secretului de stat, secretului de serviciu și confidențialitatea	689
70. Interdicția de a accepta daruri sau alte avantaje	690
71. Utilizarea responsabilă a resurselor publice	690
72. Obligația de a rezolva, în termenele stabilite de către superiorii ierarhici, a lucrărilor și serviciilor repartizate	690
73. Interdicția utilizării funcțiilor publice în acțiunile publicitare pentru promovarea activităților comerciale, precum și în scop electoral	690
74. Limitarea participării la achiziții, concesiuni sau închirieri	691
75. Respectarea regimului juridic al conflictelor de interese și al incompatibilităților	691
76. Activitatea publică.....	692
77. Conduita în relațiile cu cetățenii.....	692
78. Conduita în relațiile internaționale	693
79. Obiectivitate și responsabilitate în luarea deciziilor	693
80. Obligația respectării regimului cu privire la sănătatea și securitatea în muncă.....	694
§9. Îndatoriri ale judecătorilor și procurorilor	694
81. Enumerare	694
82. Obligația referitoare la evaluarea psihologică	695
83. Datoria de a se abține de la orice acte sau fapte de natură să compromită demnitatea în profesie și în societate [art. 223 alin. (1)].....	695
84. Obligația de a rezolva lucrările la termen	695
85. Îndatorirea de a respecta secretul profesional	696
86. Obligația de a avea în timpul ședințelor de judecată ținuta vestimentară corespunzătoare (art. 225 din Legea nr. 303/2022)	696
87. Obligația de a prezenta declarația de avere și cea de interese (art. 226 din Legea nr. 303/2022)	696
88. Alte obligații ale judecătorilor și procurorilor	697
89. Obligații ale asistenților judecătorilor	697
90. Obligații ale grefierilor și ale altor categorii de personal care ocupă funcții de specialitate în cadrul instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea.....	698
91. Incompatibilități și interdicții privind personalul de specialitate criminalistică și personalul care ocupă funcții auxiliare de specialitate criminalistică.....	698
CAPITOLUL XIV. SALARIUL – CONTRAPRESTAȚIA MUNCII ANGAJAȚILOR	700
§1. Clarificări conceptuale	700
1. Noțiuni.....	700

2. Caracterul alimentar al salariului	701
3. Nediscriminarea salarială	701
3.1. Aspecte teoretice	701
3.2. Soluții jurisprudențiale.....	706
§2. Categoriile de salarii	708
4. Salariul nominal și salariul real	708
5. Salariul de bază minim brut pe țară	709
5.1. Reglementare	709
5.2. Semnificație	710
5.3. Obligații ale angajatorului	710
§3. Conținutul salariului	711
6. Enumerare	711
7. Salariul de bază	712
8. Indemnizații.....	713
9. Sporuri	713
10. Alte adaosuri la salariul de bază	714
§4 Sistemul de salarizare	714
11. Noțiuni.....	714
12. Principiile sistemului de salarizare.....	715
12.1. Enumerare	715
12.2. Negocierea salariilor	715
12.3. Prestabilirea salariilor personalului plătit din fonduri publice	716
12.4. Principiul egalității de tratament: la muncă egală, salariu egal.....	718
12.5. Diferențierea salariilor în raport de nivelul studiilor, funcția îndeplinită, cantitatea și calitatea muncii, condițiile de muncă.....	720
12.6. Confidențialitatea și transparența salariilor.....	720
§5. Salarizarea prin negociere.....	722
13. Sfera de cuprindere	722
14. Unele reguli privind negocierea	722
15. Formele de salarizare	722
16. Salariile de bază	723
17. Sporurile la salariul de bază	723
18. Adaosurile la salariul de bază	723
§6. Salarizarea personalului plătit din fonduri publice	724
19. Domeniul de aplicare	724
20. Principiile sistemului de salarizare.....	724
21. Criterii generale.....	725
22. Salariile de bază și gradațiile	725
23. Alte drepturi salariale	726
23.1. Indemnizația pentru titlul științific de doctor	726
23.2. Drepturile salariale pentru activitatea prestată în proiecte finanțate din fonduri europene.....	728
23.3. Drepturi salariale pentru gestionarea de proiecte finanțate din fonduri europene.....	729
23.4. Indemnizația de hrană	729
24. Sporuri	730
25. Limite și explicații cu privire la indemnizații, sporuri și alte adaosuri.....	732
26. Alte soluții jurisprudențiale	733
27. Salarizarea personalului din învățământ	738
28. Salarizarea personalului din unitățile sanitare, de asistență socială și de asistență medico-socială	741
29. Salarizarea altor categorii de personal	742

30. Soluționarea contestațiilor în temeiul dispozițiilor Legii nr. 153/2017	742
§7. Biletele de valoare	743
31. Reglementare	743
32. Tichetele de masă	743
33. Tichetele cadou	744
34. Tichetele de creșă	745
35. Tichetele culturale.....	745
36. Vouchere de vacanță.....	746
37. Contravenții și sancțiuni.....	747
§8. Plata salariilor	747
38. Obligația angajatorului	747
39. Reținerile din salarii	748
40. Termene și modalitatea de plată a salariilor.....	749
41. Reguli privind plata salariilor.....	749
42. Cesiunea drepturilor salariale și contractul de credit bancar	751
§9. Protecția drepturilor salariale în cazul transferului întreprinderii, al unității sau al unor părți ale acesteia	751
43. Reglementare	751
44. Comentarii și jurisprudență.....	751
45. Obligația de informare	752
§10. Fondul de garantare a creanțelor salariale.....	753
46. Reglementare	753
47. Creanțele salariale, constituirea, gestionarea și utilizarea Fondului.....	753
§11. Alte soluții jurisprudențiale.....	754
48. Importanță.....	754
49. Privind fixarea salariilor.....	754
50. Privind plata salariilor.....	755
51. Reguli procedurale	757
CAPITOLUL XV. TIMPUL DE MUNCĂ.....	758
§1. Aspecte prealabile	758
1. Noțiune	758
2. Reglementări europene privind timpul de muncă	760
3. Clarificările Curții de Justiție a Uniunii Europene cu privire la noțiunea de „timp de lucru”	761
4. Distincția între timpul de muncă și timpul de odihnă potrivit jurisprudenței Curții de Justiție a Uniunii Europene	763
5. Importanța timpului de muncă	765
6. Forme ale timpului de muncă	765
§2. Durata normală a timpului de muncă.....	765
7. Reglementare	765
8. Repartizarea uniformă a timpului de muncă	767
9. Repartizarea inegală a timpului de muncă	767
10. Programe individualizate de muncă	768
11. Munca în schimburi (în ture).....	769
12. Munca de noapte	769
13. Evidența orelor de muncă.....	771
14. Soluții jurisprudențiale.....	772
§3. Durata redusă a timpului de muncă.....	774
15. Justificare.....	774
16. Timpul de muncă al tinerilor în vârstă de 18 ani.....	775
17. Timpul de muncă în cazul angajaților care lucrează în condiții deosebite și speciale.....	775

18. Timpul de muncă în cazul angajatelor gravide și celor care alăptează	776
19. Munca în perioadele cu temperaturi extreme	776
20. Reducerea programului de la 5 zile la 4 zile pe săptămână	777
21. Reducerea temporară a timpului de muncă determinată de instituirea stării de urgență/alertă/asediu	777
22. Timpul de muncă al personalului medical din unitățile sanitare publice	778
23. Timpul de muncă al angajaților care au suferit accidente de muncă sau boli profesionale	779
24. Munca cu timp parțial	779
§4. Munca suplimentară	782
25. Reglementarea comună	782
26. Reglementarea muncii suplimentare prin alte acte normative	784
27. Acordul salariatului – condiție de efectuare a muncii suplimentare	784
28. Compensarea muncii suplimentare	785
29. Alte soluții jurisprudențiale	787
§5. Particularități ale timpului de muncă în cazul unor categorii de personal	791
30. Timpul de muncă al persoanelor care efectuează activități mobile de transport rutier	791
30.1. Reglementare	791
30.2. Semnificația termenilor și expresiilor potrivit H.G. nr. 38/2008	792
30.3. Organizarea timpului de muncă	793
30.4. Obligații ale angajatorilor și ale lucrătorilor independenți	793
31. Timpul de muncă al personalului aeronautic civil	794
31.1. Categoriile de personal	794
31.2. Semnificația unor termeni	794
31.3. Limite ale perioadei de serviciu pentru zbor	795
31.4. Limite cumulative privind perioada de serviciu pentru zbor și perioada de serviciu	796
31.5. Perioada de serviciu pentru zbor extinsă	796
32. Timpul de muncă al lucrătorilor mobili care prestează servicii de interoperabilitate transfrontalieră în sectorul feroviar	797
32.1. Reglementare	797
32.2. Definiții ale termenilor și expresiilor utilizate de legiuitor	798
32.3. Durata timpului de conducere	798
33. Timpul de muncă al asistenților maternali și al asistenților persoanelor cu handicap	798
33.1. Asistenții maternali profesioniști – categorie distinctă de lucrători	798
33.2. Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție (recurs în interesul legii) nr. 25/2018	799
33.3. Specificul timpului de muncă și de odihnă al asistenților maternali profesioniști	799
33.4. Timpul de muncă al asistenților personali ai persoanelor cu handicap	800
CAPITOLUL XVI. TIMPUL DE ODIHNĂ	801
§1. Aspecte generale	801
1. Noțiunea de timp de odihnă	801
2. Reglementarea națională	801
3. Situația H.G. nr. 250/1992 privind concediul de odihnă și alte concedii ale salariaților din administrația publică, din regiile autonome cu specific deosebit din unitățile bugetare	802
4. Reglementarea unională a timpului de odihnă	804
5. Distincția între timpul de muncă și timpul de odihnă potrivit jurisprudenței Curții de Justiție a Uniunii Europene	804

§2. Repaosuri periodice.....	806
6. Noțiune. Forme	806
7. Pauza de masă	807
8. Pauze de alăptare.....	808
9. Repausul zilnic.....	809
10. Repausul săptămânal	809
11. Sărbătorile legale	813
11.1. Reglementare	813
11.2. Comentarii.....	814
12. Soluții jurisprudențiale.....	819
§3. Particularități ale timpului de odihnă în cazul unor categorii de personal	823
13. Particularități ale timpului de odihnă în cazul persoanelor care efectuează activități mobile de transport rutier	823
14. Particularități ale timpului de odihnă în cazul personalului aeronautic civil	824
15. Particularități ale timpului de odihnă în cazul lucrătorilor mobili care prestează servicii de interoperabilitate transfrontalieră în sectorul feroviar	824
§4. Reglementarea comună a concediului de odihnă	825
16. Concediul de odihnă – drept al angajaților	825
16.1. Reglementarea internațională și europeană.....	825
16.2. Reglementarea națională.....	826
17. Durata concediului (principal) de odihnă	826
18. Concediul suplimentar de odihnă	827
19. Condițiile dobândirii și exercitării dreptului la concediu de odihnă	827
20. Programarea concediului de muncă	828
21. Indemnizația de concediu	829
22. Efectuarea concediului	831
23. Întreruperea efectuării concediului de odihnă.....	832
24. Compensarea în bani a concediului de odihnă	832
25. Apărarea dreptului la concediul de odihnă	833
26. Soluții jurisprudențiale.....	834
§5. Concediul de odihnă al personalului didactic	839
27. Durata concediului	839
28. Normele metodologice privind efectuarea concediului didactic de predare, de conducere, de îndrumare și control și al personalului de cercetare din învățământul de stat	839
29. Soluții jurisprudențiale	840
§6. Concediul de odihnă potrivit H.G. nr. 442/1992 privind concediul de odihnă al ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor în activitate din forțele armate	842
30. Durata concediului de odihnă (principal)	842
31. Concediul suplimentar	842
§7. Concediul de odihnă potrivit H.G. nr. 1578/2002 privind condițiile în baza cărora polițistul are dreptul la concedii de odihnă, concedii de studii și învoiri plătite, concedii fără plată, bilete de odihnă, tratament și recuperare	842
32. Concediul de odihnă principal.....	842
33. Concediul de odihnă suplimentar	843
34. Programarea, reprogramarea și amânarea concediilor.....	843
35. Efectuarea concediului de odihnă.....	844
36. Întreruperea concediului de odihnă	844
37. Restituirea indemnizației de concediu	844
§8. Concediul de odihnă al polițiștilor de penitenciare	844
38. Reglementare	844
39. Efectuarea concediului de odihnă.....	845

40. Programarea concediului de odihnă	845
41. Întreruperea concediului de odihnă	846
42. Drepturile bănești aferente concediului	846
43. Concediul de odihnă suplimentar	846
§ 9. Concediul de odihnă al judecătorilor și procurorilor	847
44. Reglementare	847
45. Durata concediului	847
46. Programarea concediilor	847
47. Efectuarea concediului	847
48. Indemnizația și prima de concediu	848
49. Compensarea în bani a concediului de odihnă	848
§10. Concediul de odihnă al grefierilor și al altor categorii de personal care ocupă funcții de specialitate în cadrul instanțelor judecătorești, al parchetelor de pe lângă acestea și al Institutului Național de Expertize Criminalistice.....	849
50. Reglementare	849
51. Durata concediului	849
52. Programarea concediilor.....	849
§11. Particularități ale concediului de odihnă în cazul asistenților maternali profesioniști și al asistenților personali ai persoanelor cu handicap	849
53. Particularități în cazul asistenților maternali profesioniști	849
54. Particularități ale concediului de odihnă în cazul asistenților personali ai persoanelor cu handicap sau ai asistenților personali profesioniști	850
55. Soluții jurisprudențiale.....	851
§12. Alte zile libere	854
56. Situații	854
57. Ziuă liberă pentru îngrijirea sănătății copilului	854
58. Ziuă liberă a donatorilor de sânge	855
59. Ziuă liberă pentru angajații care se vaccinează împotriva COVID-19.....	855
CAPITOLUL XVII. SECURITATEA ȘI SĂNĂTATEA ÎN MUNCĂ.....	856
§1. Preliminarii	856
1. Noțiuni.....	856
2. Domeniul de aplicare	856
§2. Reglementarea securității și sănătății în muncă	857
3. Reglementarea națională.....	857
4. Reglementarea internațională și europeană.....	860
§3. Principii ale sănătății și securității în muncă	862
5. Enumerare	862
6. Securitatea și sănătatea în muncă – problemă de interes general	862
7. Legătura indisolubilă dintre dreptul la muncă și securitatea și sănătatea în muncă	862
8. Integrarea securității și sănătății în procesul de muncă.....	863
9. Caracterul preventiv al asigurării securității și sănătății în muncă.....	863
§4. Obligații ale angajatorilor	863
10. Obligații prevăzute de Codul muncii	863
11. Obligații generale prevăzute de Legea nr. 319/2006	864
12. Obligații privind serviciile de prevenire și protecție	865
13. Obligații referitoare la primul ajutor, stingerea incendiilor și evacuarea lucrătorilor.....	866
14. Alte obligații instituite de Legea nr. 319/2006	867
15. Instruirea lucrătorilor	868
16. Informarea lucrătorilor.....	869

17. Consultarea și participarea lucrătorilor	870
18. Obligațiile angajatorului conform H.G. nr. 971/2006 privind cerințele minime pentru semnalizarea de securitate și/sau de sănătate la locul de muncă	870
19. Obligațiile angajatorului conform H.G. nr. 1028/2006 privind cerințele minime de securitate și sănătate în muncă referitoare la utilizarea echipamentelor cu ecran de vizualizare	871
20. Obligațiile angajatorului conform H.G. nr. 1048/2006 privind cerințele minime de securitate și sănătate pentru lucrători a echipamentelor individuale de protecție la locul de muncă.....	871
21. Obligațiile angajatorului conform H.G. nr. 1146/2006 privind cerințele minime de securitate și sănătate pentru utilizarea în muncă de către lucrători a echipamentelor de muncă	872
22. Obligațiile angajatorului conform H.G. nr. 1049/2006 privind cerințele minime pentru asigurarea securității și sănătății lucrătorilor din industria extractivă de suprafață sau subteran	873
23. Obligațiile angajatorului conform H.G. nr. 1050/2006 privind cerințele minime pentru asigurarea securității și sănătății lucrătorilor din industria extractivă de foraj	874
24. Obligațiile angajatorului conform H.G. nr. 1051/2006 privind cerințele minime de securitate și sănătate pentru manipularea manuală a maselor care prezintă riscuri pentru lucrători, în special de afecțiuni dorsolombare	874
25. Obligațiile angajatorului conform H.G. nr. 1058/2006 privind cerințele minime pentru îmbunătățirea securității și sănătății lucrătorilor care pot fi expuși unui potențial risc datorat atmosferelor explozive	875
26. Obligațiile angajatorului conform H.G. nr. 1091/2006 privind cerințele minime de securitate și sănătate pentru locul de muncă	876
27. Obligațiile angajatorului conform H.G. nr. 1135/2006 privind cerințele minime de securitate și sănătate la bordul navelor de pescuit.....	876
28. Obligațiile angajatorului conform H.G. nr. 1136/2006 privind cerințele minime de securitate și sănătate referitoare la expunerea lucrătorilor la riscuri generate de câmpuri electromagnetice.....	877
29. Obligațiile angajatorului conform H.G. nr. 1218/2006 privind stabilirea cerințelor minime de securitate și sănătate pentru asigurarea protecției lucrătorilor împotriva riscurilor legate de prezența agenților chimici	878
30. Protecția tinerilor și a minorilor	880
§5. Protecția sănătății și securității lucrătorilor față de riscurile datorate expunerii la azbest	882
31. Reglementare	882
32. Notificarea inspectoratului teritorial de muncă.....	883
33. Informarea și instruirea lucrătorilor	883
34. Reducerea expunerii lucrătorilor la azbest	883
35. Reducerea sau evitarea riscurilor.....	884
36. Supravegherea sănătății lucrătorilor	884
§6. Cerințe minime de securitate și sănătate pentru șantierelor temporare sau mobile	884
37. Reglementare. Definiții	884
38. Planul de securitate și sănătate	885
39. Planul propriu.....	886
40. Registrul de coordonare	886
41. Coordonatorul în materie de securitate și sănătate pe durata elaborării proiectului lucrării și atribuțiile sale	887
42. Coordonatorul în materie de securitate și sănătate pe durata realizării lucrării	888
43. Obligațiile angajatorilor	889
44. Obligațiile lucrătorilor independenți	889

45. Informarea, consultarea și participarea lucrătorilor	890
§7. Cerințe minime de securitate și sănătate referitoare la expunerea lucrătorilor la riscurile generate de zgomot	890
46. Reglementare	890
47. Enumerarea obligațiilor angajatorilor	890
48. Determinarea și evaluarea riscurilor la zgomot	890
49. Reducerea expunerii la zgomot	891
50. Protecția individuală a lucrătorilor	891
51. Informarea și formarea lucrătorilor	891
52. Supravegherea sănătății lucrătorilor	892
§8. Protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la agenții biologici în muncă	892
53. Reglementare. Definiții	892
54. Enumerarea obligațiilor angajatorului	893
55. Identificarea și evaluarea riscurilor	893
56. Înlocuirea și reducerea riscurilor	893
57. Informarea autorității competente	894
58. Igiena și protecția individuală	894
59. Informarea și consultarea lucrătorilor	894
60. Lista lucrătorilor expuși și notificarea activităților care implică agenți biologici	895
§9. Cerințele minime de securitate și sănătate pentru protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la agenți cancerigeni sau mutageni la locul de muncă	895
61. Reglementare. Definiții	895
62. Enumerarea obligațiilor angajatorului	896
63. Prevenirea și reducerea expunerii la agenții cancerigeni sau mutageni la locul de muncă	896
64. Informarea autorităților competente	897
65. Măsuri de igienă și protecție individuală	897
66. Informarea, instruirea, consultarea și participarea lucrătorilor	898
67. Supravegherea medicală	898
§10. Structuri cu atribuții în domeniul securității și sănătății în muncă organizate la nivelul angajatorilor	898
68. Comitetul de securitate și sănătate în muncă	898
69. Serviciul de medicină a muncii	900
§11. Obligații ale lucrătorilor și atribuții ale sindicatelor	902
70. Obligații ale lucrătorilor	902
71. Atribuții ale sindicatelor	903
§12. Evenimente	903
72. Definiție	903
73. Accidentul de muncă	903
73.1. Definiție	903
73.2. Evenimente asociate accidentului de muncă	903
73.3. Soluții juresprudențiale	905
73.4. Clasificare	905
74. Bolile profesionale	905
75. Comunicarea evenimentelor	906
76. Cercetarea evenimentelor	906
77. Soluții juresprudențiale	907
§13. Asigurarea pentru accidente de muncă și boli profesionale	908
78. Reglementare	908
79. Asigurații	908
80. Raporturile de asigurare	909

81. Contribuția de asigurare	909
82. Prestațiile de asigurare	910
§14. Răspunderea juridică în cazul nerespectării normelor privind securitatea și sănătatea în muncă	911
83. Forme.....	911
84. Răspunderea penală	911
84.1. Reglementare	911
84.2. Soluții jurisprudențiale.....	912
85. Răspunderea contravențională.....	913
85.1. Reglementare	913
85.2. Soluții jurisprudențiale.....	915
86. Răspunderea disciplinară	916
86.1. Persoanele răspunzătoare.....	916
86.2. Soluții jurisprudențiale.....	916
87. Răspunderea patrimonială.....	917
87.1. Specific	917
87.2. Soluții jurisprudențiale.....	917
CAPITOLUL XVIII. MODIFICAREA RAPORTURILOR DE MUNCĂ.....	919
§ 1. Modificarea contractului individual de muncă.....	919
1. Reguli.....	919
2. Elementele supuse modificării.....	921
3. Durata contractului.....	921
4. Locul muncii.....	921
5. Felul muncii.....	921
6. Condițiile de muncă	921
7. Salariul	922
8. Timpul de muncă	922
9. Timpul de odihnă	922
10. Delegarea	922
10.1. Caracterizare	922
10.2. Perioada delegării.....	923
10.3. Drepturile salariatului delegat	924
10.4. Soluții jurisprudențiale.....	924
11. Detașarea	927
11.1. Caracterizare	927
11.2. Detașarea transnațională.....	927
11.3. Perioada detașării.....	930
11.4. Obligativitatea detașării	930
11.5. Drepturile salariatului detașat	930
11.6. Soluții jurisprudențiale.....	932
12. Modificarea contractului individual de muncă în alte situații.....	933
13. Soluții jurisprudențiale.....	935
§ 2. Modificarea raporturilor de muncă ale personalului contractual din autoritățile și instituțiile publice.....	936
14. Aspecte generale.....	936
15. Promovarea	936
16. Soluții jurisprudențiale.....	937
§ 3. Mobilitatea personalului didactic din învățământul preuniversitar	946
17. Restrângerea de activitate.....	946
17.1. Modalități.....	947
18. Detașarea	947

§ 4. Modificarea raporturilor de muncă ale personalului silvic.....	948
19. Reglementare	948
20. Detașarea	948
21. Transferul.....	948
§ 5. Modificarea raporturilor de serviciu ale funcționarilor publici.....	948
22. Modalități.....	948
23. Mobilitatea înalților funcționari publici.....	949
24. Delegarea	949
25. Detașarea	950
26. Transferul.....	950
27. Mutarea.....	951
28. Exerțitarea cu caracter temporar a unei funcții de conducere	952
29. Promovarea	952
29.1. Modalități.....	952
29.2. Promovarea în grad profesional	952
29.3. Promovarea în clasă.....	953
29.4. Promovarea în funcția publică de conducere și în funcția publică din categoria înalților funcționari publici.....	953
§ 6. Modificarea raporturilor de serviciu ale polițiștilor.....	954
30. Reglementare	954
31. Delegarea	954
32. Detașarea	955
33. Dispoziții comune privind delegarea și detașarea	955
34. Împuternicirea	955
35. Transferul.....	956
36. Mutarea.....	956
37. Punerea la dispoziție	956
38. Ocuparea posturilor vacante.....	956
§ 7. Modificarea raporturilor de serviciu ale polițiștilor de penitenciare.....	959
39. Regula generală. Excepții.....	959
40. Delegarea	959
41. Detașarea	959
42. Schimbarea din funcție	959
43. Revocarea din funcția de conducere	959
44. Punerea la dispoziție	960
§ 8. Modificarea raporturilor de muncă ale judecătorilor și procurorilor	960
45. Modalități.....	960
46. Delegarea	960
47. Detașarea	961
48. Transferul.....	961
49. Promovarea judecătorilor la tribunale, tribunale specializate, curți de apel și parchete de pe lângă acestea, precum și la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție	963
50. Numirea în funcțiile de conducere din cadrul judecătorilor, tribunalelor, tribunalelor specializate, curților de apel și parchetelor de pe lângă acestea	964
51. Promovarea în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție	965
§ 9. Modificarea raporturilor de muncă ale grefierilor și ale altor categorii de personal care ocupă funcții de specialitate în cadrul instanțelor judecătorești, al parchetelor de pe lângă acestea și al Institutului Național de Expertize Criminalistice.....	966
52. Categorii de personal.....	966
53. Delegarea	966
54. Detașarea	966

55. Drepturi pe perioada delegării și a detașării	967
56. Transferul	967
§ 10. Modificarea raporturilor de muncă ale personalului de probațiune	968
57. Reglementare	968
58. Delegarea	968
59. Detașarea	968
60. Transferul	968
CAPITOLUL XIX. SUSPENDAREA RAPORTURILOR DE MUNCĂ.....	969
§1. Suspendarea potrivit Codului muncii	969
1. Noțiuni	969
2. Suspendarea de drept	969
2.1. Situații	969
2.2. Concediul de maternitate	970
2.3. Concediul de risc maternal	970
2.4. Concediul pentru incapacitate de muncă	971
2.5. Carantina	973
2.6. Exercitarea unor funcții în cadrul autorității executive, legislative ori judecătorești pe toată durata mandatului	975
2.7. Îndeplinirea unei funcții de conducere salarizate în sindicate	976
2.8. Forța majoră.....	976
2.9. Arestarea preventivă a salariatului	977
2.10. Expirarea perioadei pentru care au fost emise avizele, autorizațiile ori atestatele necesare pentru exercitarea profesiei.....	977
2.11. Soluții jurisprudențiale.....	977
2.12. Alte cazuri de suspendare de drept a contractului individual de muncă	981
3. Suspendarea din inițiativa salariaților	981
3.1. Situații	981
3.2. Concediul pentru creșterea copilului în vârstă de până la 2 ani sau, în cazul copilului cu handicap, până la împlinirea vârstei de 3 ani	981
3.3. Concediul și indemnizația pentru îngrijirea copilului bolnav	983
3.4. Concediul paternal	984
3.5. Concediul pentru formare profesională	985
3.6. Exercitarea unei funcții electice în cadrul organismelor profesionale.....	986
3.7. Participarea la grevă	986
3.8. Concediul de acomodare	986
3.9. Desfășurarea activității de asistent maternal și de asistent personal.....	987
3.10. Absențele nemotivate	988
3.11. Concediul de îngrijitor	989
3.12. Suspendarea contractului individual de muncă pentru supravegherea copiilor.....	990
3.13. Soluții jurisprudențiale.....	991
4. Suspendarea din inițiativa angajatorului	993
4.1. Situații	993
4.2. Suspendarea în cazul în care organele judiciare au dispus trimiterea în judecată a salariatului pentru fapte incompatibile cu funcția deținută	994
4.3. Suspendarea contractului în cazul întreruperii sau reducerii temporare a activității	994
4.4. Suspendarea contractului individual de muncă în cazul în care împotriva salariatului s-a luat măsura controlului judiciar.....	996
4.5. Durata detașării	996

4.6. Suspendarea de către autoritățile competente a avizelor, autorizațiilor sau atestatelor necesare pentru exercitarea profesiilor	997
4.7. Suspendarea temporară a activității angajatorului și/sau reducerii acesteia ca urmare a decretării stării de asediu sau a stării de urgență	997
4.8. Soluții jurisprudențiale.....	997
5. Suspendarea prin acordul părților.....	1001
5.1. Cazuri.....	1001
5.2. Concediul fără plată pentru studii	1001
5.3. Concediul pentru rezolvarea unor interese personale.....	1002
6. Soluții jurisprudențiale.....	1002
§2. Suspendarea raporturilor de serviciu ale funcționarilor publici	1003
7. Noțiuni.....	1003
8. Cazuri.....	1004
9. Suspendarea de drept	1004
10. Suspendarea la inițiativa funcționarului public.....	1005
11. Suspendarea prin acordul părților	1006
§3. Suspendarea raporturilor de serviciu ale funcționarilor publici parlamentari.....	1006
12. Suspendarea de drept	1006
13. Suspendarea la inițiativa funcționarului public parlamentar	1006
§4. Suspendarea raporturilor de serviciu ale polițiștilor	1007
14. Suspendarea de drept	1007
15. Suspendarea la inițiativa polițistului.....	1008
§5. Suspendarea din funcție a polițiștilor de penitenciare	1010
16. Situații	1010
17. Suspendarea de drept	1010
18. Suspendarea prin acordul părților	1010
19. Situații speciale de suspendare	1011
19.1. Suspendarea din funcție în cazul arestării preventive și a arestului la domiciliu	1011
19.2. Suspendarea din funcție atunci când polițistul de penitenciare suferă de o boală psihică	1012
§ 6. Suspendarea raporturilor de muncă ale militarilor	1012
20. Suspendarea potrivit dispozițiilor Legii nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare	1012
21. Suspendarea raporturilor de muncă ale soldaților și gradaților profesioniști.....	1013
§ 7. Suspendarea din funcție a judecătorilor și procurorilor	1013
22. Reglementare	1013
23. Comentarii.....	1014
24. Suspendarea din funcție pentru afecțiuni medicale.....	1016
25. Alte cazuri de suspendare	1016
§ 8. Suspendarea din funcție a grefierilor și a altor categorii de personal care ocupă funcții de specialitate în cadrul instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea	1017
26. Cazuri.....	1017
27. Suspendarea de drept	1017
28. Suspendarea din funcție dispusă de autoritatea angajatoare	1017
§ 9. Suspendarea raporturilor de muncă ale personalului de probațiune.....	1018
29. Reglementare	1018
30. Comentarii.....	1018
31. Aspecte procedurale	1019

Partea a patra. Răspunderea juridică

CAPITOLUL XX. RĂSPUNDEREA DISCIPLINARĂ	1023
§1 Definiția și trăsăturile răspunderii disciplinare	1023
1. Definiție	1023
2. Trăsături generale.....	1023
3. Trăsături specifice.....	1024
§ 2. Abaterile disciplinare	1024
4. Definiții	1024
5. Elemente constitutive ale abaterii disciplinare.....	1025
6. Obiectul abaterii disciplinare.....	1025
7. Latura obiectivă.....	1026
8. Abateri disciplinare instituite de lege	1029
8.1. Justificare.....	1029
8.2. Abateri disciplinare prevăzute de Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023	1029
8.3. Abateri disciplinare prevăzute de Legea învățământului superior nr. 199/2023 ..	1029
8.4. Abaterile disciplinare reglementate de Codul administrativ.....	1031
8.5. Abaterile disciplinare reglementate de Legea nr. 7/2006.....	1031
8.6. Abaterile disciplinare reglementate de Legea nr. 360/2002	1032
8.7. Abaterile disciplinare reglementate de Legea nr. 145/2019	1032
8.8. Abaterile disciplinare prevăzute de Regulamentul disciplinei militare	1033
8.9. Abaterile disciplinare reglementate de Legea nr. 303/2022	1034
8.10. Abaterile disciplinare reglementate de Legea nr. 11/2024 privind statutul grefierilor și al altor categorii de personal care ocupă funcții de specialitate în cadrul instanțelor judecătorești, al parchetelor de pe lângă acestea și al Institutului Național de Expertize Criminalistice	1036
8.11. Abaterile disciplinare reglementate de Legea nr. 123/2006	1037
9. Subiectul abaterii disciplinare	1037
10. Latura subiectivă (vinovăția).....	1038
11. Soluții jurisprudențiale.....	1039
§3. Sancțiunile disciplinare	1048
12. Noțiuni.....	1048
13. Sancțiunile disciplinare reglementate de Codul muncii	1049
13.1. Enumerare	1049
13.2. Avertismentul scris.....	1049
13.3. Retrogradarea din funcție, cu acordarea salariului corespunzător funcției în care s-a dispus retrogradarea, pentru o perioadă ce nu poate depăși 60 de zile	1049
13.4. Reducerea salariului de bază pe o durată de 1-3 luni cu 5-10%.....	1050
13.5. Reducerea salariului de bază și/sau, după caz, a indemnizației de conducere, pe o perioadă de 1-3 luni, cu 5-10%.....	1051
13.6. Desfacerea disciplinară a contractului individual de muncă.....	1051
13.7. Alte soluții jurisprudențiale	1051
14. Sancțiunile disciplinare aplicabile personalului didactic din învățământul preuniversitar	1054
15. Sancțiunile disciplinare aplicabile personalului din învățământul superior	1055
16. Sancțiunile disciplinare aplicabile personalului silvic.....	1055
17. Sancțiuni disciplinare aplicabile funcționarilor publici	1055
18. Sancțiuni disciplinare aplicabile funcționarilor publici parlamentari.....	1056
19. Sancțiuni disciplinare aplicabile polițiștilor.....	1056
20. Sancțiuni disciplinare aplicabile polițiștilor de penitenciare	1058
21. Sancțiunile disciplinare aplicabile militarilor.....	1058

22. Sancțiuni disciplinare aplicabile judecătorilor și procurorilor	1059
23. Sancțiuni disciplinare aplicabile grefierilor și al altor categorii de personal care ocupă funcții de specialitate în cadrul instanțelor judecătorești, al parchetelor de pe lângă acestea și al Institutului Național de Expertize Criminalistice	1059
24. Sancțiuni aplicabile personalului de probațiune	1060
§4. Procedura sancționării disciplinare	1060
25. Procedura comună	1060
25.1. Reglementare	1060
25.2. Organele competente să aplice sancțiunile disciplinare	1060
25.3. Sesiizarea	1062
25.4. Cercetarea abaterii disciplinare	1062
25.5. Alte soluții jurisprudențiale	1066
25.6. Individualizarea și aplicarea sancțiunii	1067
25.7. Alte soluții jurisprudențiale	1070
25.8. Termenele de aplicare a sancțiunii disciplinare	1072
25.9. Alte soluții jurisprudențiale	1074
25.10. Decizia de sancționare	1076
25.11. Alte soluții jurisprudențiale	1082
26. Proceduri speciale	1088
26.1. Procedura în cazul personalului din învățământului preuniversitar	1088
26.2. Procedura în cazul personalului din învățământul superior	1088
26.3. Procedura în cazul polițiștilor	1089
26.4. Procedura disciplinară în cazul polițiștilor de penitenciare	1093
26.5. Procedura disciplinară în cazul militarilor	1094
26.6. Procedura sancționării disciplinare a judecătorilor și procurorilor	1097
26.7. Procedura disciplinară în cazul grefierilor și al altor categorii de personal care ocupă funcții de specialitate în cadrul instanțelor judecătorești, al parchetelor de pe lângă acestea și al Institutului Național de Expertize Criminalistice	1098
26.8. Procedura disciplinară în cazul personalului de probațiune	1100
§ 5. Căi de atac împotriva sancționării disciplinare	1101
27. Căi de atac potrivit dreptului comun al muncii	1101
28. Căi de atac potrivit Legii nr. 195/2020 privind statutul personalului feroviar	1101
29. Căi de atac potrivit Legii învățământului preuniversitar nr. 198/2023	1101
30. Căi de atac potrivit Legii învățământului superior nr. 199/2023	1102
31. Căi de atac potrivit Codului administrativ	1102
32. Căile de atac potrivit Legii nr. 7/2006 privind statutul funcționarului public parlamentar	1102
33. Căi de atac potrivit Legii nr. 360/2002 privind Statutul polițistului	1102
34. Căi de atac potrivit Regulamentului disciplinei militare	1103
35. Căi de atac împotriva sancționării disciplinare a judecătorilor și procurorilor	1103
36. Căi de atac potrivit Legii nr. 123/2006 privind statutul personalului de probațiune	1104
§6. Radierea sancțiunilor disciplinare	1104
37. Radierea potrivit Codului muncii	1104
38. Radierea sancțiunilor disciplinare aplicate personalului didactic de învățământul superior	1106
39. Radierea sancțiunilor disciplinare aplicate funcționarilor publici	1106
40. Radierea sancțiunilor disciplinare aplicate funcționarilor publici parlamentari	1106
41. Radierea sancțiunilor disciplinare aplicate polițiștilor	1106
42. Radierea sancțiunilor disciplinare aplicate polițiștilor de penitenciare	1107
43. Anularea și radierea sancțiunilor disciplinare aplicate militarilor	1107
44. Radierea sancțiunilor disciplinare aplicate judecătorilor și procurorilor	1107

45. Radierea sancțiunilor disciplinare aplicate grefierilor și a altor categorii de personal care ocupă funcții de specialitate în cadrul instanțelor judecătorești, al parchetelor de pe lângă acestea și al Institutului Național de Expertize Criminalistice...	1108
CAPITOLUL XXI. RĂSPUNDEREA PENTRU DAUNE	1109
§1. Aspecte introductive	1109
1. Noțiuni.....	1109
2. Răspunderea pentru daune – răspundere reparatorie	1109
§2. Persoane responsabile	1109
3. Enumerare	1109
4. Angajații	1110
5. Angajatorii.....	1110
§3. Formele răspunderii pentru daune	1110
6. Enumerare	1110
7. Răspunderea patrimonială – răspundere civil contractuală	1111
8. Răspunderea civilă	1111
8.1. Reglementare	1111
8.2. Răspunderea civilă a funcționarilor publici	1112
8.3. Răspunderea judecătorilor și procurorilor pentru erori judiciare.....	1113
9. Răspunderea materială	1114
10. Răspunderea pentru daune morale.....	1115
10.1. Noțiuni.....	1115
10.2. Reglementare	1116
10.3. Decizii ale Curții Constituționale	1117
10.4. Răspund salariații pentru daune morale?	1117
10.5. Soluții jurisprudențiale.....	1118
§ 4. Varietăți ale răspunderi pentru daune	1123
11. Răspunderea pentru daune – răspundere personală.....	1123
12. Răspunderea conjunctă.....	1124
13. Răspunderea subsidiară.....	1126
14. Răspunderea solidară.....	1127
§ 5. Condițiile răspunderii pentru daune.....	1128
15. Enumerare	1128
16. Prejudiciul	1129
16.1. Noțiune.....	1129
16.2. Clasificare	1129
16.3. Certitudinea prejudiciului	1130
16.4. Caracterul direct al prejudiciului	1131
16.5. Caracterul personal al prejudiciului	1132
16.6. Evaluarea prejudiciului.....	1132
17. Fapta ilicită.....	1136
17.1. Noțiune.....	1136
17.2. Caracterul personal al faptei ilicite.....	1137
17.3. Fapte ilicite ale militarilor și ale personalului asimilat acestora	1138
18. Cauze care înlătură caracterul ilicit al faptei.....	1140
18.1. Reglementare	1140
18.2. Executarea ordinului de serviciu.....	1140
18.3. Starea de necesitate.....	1142
18.4. Riscul normal al serviciului	1142
18.5. Forța majoră și cazul fortuit	1145
19. Raportul de cauzalitate între fapta ilicită și prejudiciu	1146
20. Vinovăția	1146

20.1. Reglementare. Conținut.....	1146
20.2. Formele vinovăției.....	1147
§6. Obligația de restituire.....	1150
21. Reglementare	1150
22. Obligația de restituire și plata nedatorată	1150
23. Specificul obligației de restituire	1152
24. Conținutul obligației de restituire.....	1154
24.1. Reglementarea Codului muncii.....	1154
24.2. Reglementarea Codului administrativ.....	1158
24.3. Obligația de restituire în cazul polițiștilor	1158
24.4. Obligația de restituire potrivit O.G. nr. 121/1998	1159
§7. Procedura de stabilire a daunelor produse angajatorilor.....	1159
25. Procedura potrivit dreptului comun al muncii.....	1159
25.1. Reglementare	1159
25.2. Învoiala părților	1159
25.3. Acțiunea în justiție.....	1162
26. Procedura de stabilire a pagubelor în cazul funcționarilor publici	1162
26.1. Reglementare	1162
26.2. Termene.....	1163
26.3. Ordinul/dispoziția de imputare	1163
26.4. Angajamentul de plată	1164
26.5. Căi de atac.....	1164
27. Procedura de stabilire a daunelor în cazul polițiștilor de penitenciare	1164
27.1. Cercetarea administrativă.....	1164
27.2. Modalități de recuperare a pagubelor.....	1165
28. Procedura de stabilire a daunelor potrivit O.G. nr. 121/1998 privind răspunderea materială a militarilor.....	1165
28.1. Reglementare	1165
28.2. Categoriile de pagube	1165
28.3. Pagube care nu atrag răspunderea materială.....	1167
28.4. Cercetarea administrativă.....	1167
28.5. Consecințe ale Deciziei Curții Constituționale nr. 649/2022 cu privire la stabilirea răspunderii materiale a militarilor	1170
29. Procedura răspunderii civile a judecătorilor și procurorilor pentru erori judiciare.....	1172
29.1. Reglementarea constituțională	1172
29.2. Răspunderea civilă întemeiată pe dispozițiile Codului de procedură penală	1173
29.3. Răspunderea civilă întemeiată pe dispozițiile Legii nr. 303/2022.....	1174
29.4. Asigurarea de răspundere civilă a judecătorilor și procurorilor	1175
§.8 Răspunderea pentru daune a angajatorilor	1175
30. Reglementarea comună	1175
31. Reglementarea Codului administrativ.....	1176
32. Condițiile generale ale răspunderii angajatorilor	1177
32.1. Enumerare	1177
32.2. Categoriile de fapte ale angajatorului generatoare de prejudicii	1177
33. Procedura recuperării daunelor de la angajator	1183
33.1. Modalități.....	1183
33.2. Învoiala părților potrivit Codului muncii.....	1183
33.3. Plângerea salariatului adresată instanței competente.....	1183
33.4. Învoiala în cazul funcționarilor publici	1183
33.5. Sesizarea instanței de contencios administrativ.....	1184
34. Acțiunea în regres a angajatorului.....	1184

34.1. Reglementare. Specific.....	1184
34.2. Soluții jurisprudențiale.....	1185
CAPITOLUL XXII. RĂSPUNDEREA CONTRAVENȚIONALĂ	1187
§1. Introducere în problematica răspunderii contravenționale	1187
1. Răspunderea contravențională – formă a răspunderii juridice	1187
2. Contravenția – temeiul răspunderii contravenționale	1187
2.1. Definiție	1187
2.2. Trăsături.....	1188
2.3. Obiectul contravenției	1189
2.4. Subiecții contravenției.....	1190
3. Sancțiunile contravenționale.....	1190
3.1. Definiție	1190
3.2. Reglementare	1190
§2. Contravenții reglementate de Codul muncii.....	1191
4. Nerespectarea dispozițiilor privind garantarea în plată a salariului minim brut pe țară [art. 260 alin. (1) lit. a)].....	1191
5. Încălcarea de către angajator a prevederilor art. 34 alin. (5) C. mun. [art. 260 alin. (1) lit. b)]	1191
6. Împiedicarea sau obligarea, prin amenințări ori violențe, a unui salariat sau unui grup de salariați să participe la grevă ori să muncească în timpul grevei [art. 260 alin. (1) lit. c)]	1192
7. Stipularea în contractul individual de muncă a unor clauze contrare dispozițiilor legale [art. 260 alin. (1) lit. d)]	1192
8. Primirea la muncă a unea sau mai multor persoane fără încheierea contractului individual de muncă, potrivit art. 16 alin. (1) [art. 260 alin. (1) lit. e)].....	1192
9. Primirea la muncă a uneia sau mai multor persoane fără transmiterea elementelor contractului individual de muncă în registrul general de evidență a salariaților cel târziu în ziua anterioară începerii activității [art. 260 alin. (1) lit. e ¹)]	1194
10. Primirea la muncă a unuia sau mai multor salariați în care acesta/aceștia are/au contractul individual de muncă suspendat [art. 260 alin. (1) lit. e ²)]	1195
11. Primirea la muncă a unuia sau mai multor salariați în afara programului de lucru stabilit în cadrul contractelor individuale de muncă cu timp parțial [art. 260 alin. (1) lit. e ³)]	1195
12. Încălcarea prevederilor art. 53 ¹ alin. (19), cu returnarea sumelor primite cu titlu de indemnizație potrivit art. 53 ¹ alin. (1) și (12), pentru posturile desființate [art. 260 alin. (1) lit. e ⁴)].....	1196
13. Acordarea unui salariu net mai mare decât cel evidențiat în statele de plată a salariului [art. 260 alin. (1) lit. e ⁵)]	1196
14. Prestarea muncii de către o persoană fără încheierea unui contract individual de muncă [art. 260 alin. (1) lit. f)]	1197
15. Încălcarea de către angajator a prevederilor art. 139 și art. 142 C. mun. [art. 260 alin. (1) lit. g)]	1197
16. Încălcarea obligației prevăzute de art. 140 [art. 260 alin. (1) lit. h)].....	1198
17. Nerespectarea dispozițiilor privind munca suplimentară [art. 260 alin. (1) lit. i)]	1198
18. Nerespectarea prevederilor legale privind acordarea repaosului săptămânal [art. 260 alin. (1) lit. j)]	1198
19. Neacordarea indemnizației prevăzute la art. 53 alin. (1) în cazul în care angajatorul își întrerupe temporar activitatea cu menținerea raporturilor de muncă [art. 260 alin. (1) lit. k)]	1199
20. Încălcarea prevederilor legale referitoare la munca de noapte [art. 260 alin. (1) lit. l)]	1199

21. Încălcarea de către angajator a obligației prevăzute la art. 27 și 119 [art. 260 alin. (1) lit. m)]	1199
22. Nerespectarea prevederilor legale privind înregistrarea de către angajator a demisiei [art. 260 alin. (1) lit. n)]	1200
23. Încălcarea de către agentul de muncă temporară a obligației prevăzute la art. 102 [art. 260 alin. (1) lit. o)]	1200
24. Încălcarea prevederilor art. 16 alin. (3) [art. 260 alin. (1) lit. p)]	1200
25. Încălcarea prevederilor art. 16 alin. (4) [art. 260 alin. (1) lit. q)]	1200
26. Nerespectarea dispozițiilor art. 5 alin. (2)-(9) și ale art. 59 lit. a) și c) [art. 260 alin. (1) lit. r)]	1200
27. Încălcarea de către angajator a obligației prevăzute la art. 166 alin. (1) cu mai mult de o lună, de la data de plată a salariului, stabilită în contractul individual de muncă, în contractul colectiv de muncă aplicabil sau în regulamentul intern [art. 260 alin. (1) lit. s)]	1201
28. Încălcarea prevederilor art. 34 alin. (6 ¹) [art. 260 alin. (1) lit. s ¹)]	1201
29. Neacordarea concediului de îngrijitor [art. 260 alin. (1) lit. t)]	1202
30. Încălcarea obligației prevăzute la art. 153 ² [art. 260 alin. (1) lit. u)]	1202
31. Reguli procedurale	1202
32. Soluții jurisprudențiale	1202
§3. Contravenții reglementate de Legea dialogului social nr. 367/2022	1214
33. Împiedicarea exercițiului dreptului de liberă organizare sau asociere sindicală [art. 175 alin. (1) lit. a)]	1214
34. Împiedicarea exercițiului de liberă organizare sau asociere patronală [art. 175 alin. (1) lit. b)]	1214
35. Încălcarea prevederilor art. 7 alin. (2) și alin. (3) [art. 175 alin. (1) lit. c)]	1215
36. Neîndeplinirea de către angajatori a obligației prevăzute la art. 30 alin. (1), art. 31 alin. (1) lit. b), art. 36 alin. (2) și art. 97 alin. (1) [art. 175 alin. (1) lit. d)]	1215
37. Nedepunerea, spre publicare, a contractului colectiv de muncă de către părțile semnatare, conform art. 111 alin. (2), și nerespectarea procedurii prevăzute la art. 104 alin. (1) și (2) privind semnarea contractelor colective [art. 175 alin. (1) lit. e)]	1215
38. Împiedicarea în orice mod a accesului inspectorului de muncă pentru constatarea eventualelor contravenții, conform art. 160 alin. (2), de către oricare dintre părțile aflate în conflict [art. 175 alin. (1) lit. f)]	1216
39. Refuzul nejustificat al părților semnatare de înregistrare a contractelor colective de muncă [art. 175 alin. (1) lit. g)]	1216
40. Încălcarea dispozițiilor art. 57 alin. (3) [art. 175 alin. (1) lit. h)]	1216
41. Nerespectarea prevederilor art. 147 alin. (5) teza a II-a [art. 175 alin. (1) lit. i)]	1216
42. Aspecte procedurale	1217
§4. Contravenții reglementate de Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă	1217
43. Necomunicarea lunară a locurilor de muncă vacante [art. 113 lit. a)]	1217
44. Neutilizarea Clasificării ocupațiilor din România prevăzute la art. 15 [art. 113 lit. b)]	1217
45. Nerespectarea prevederilor art. 41 alin. (2) [art. 113 lit. e)]	1218
46. Nerespectarea prevederilor art. 50 [art. 113 lit. f)]	1218
47. Nerespectarea prevederilor art. 100 alin. (2) lit. e) [art. 113 lit. g)]	1218
48. Contravențiile prevăzute la art. 113 lit. h), i) și j)	1218
49. Contravențiile prevăzute la art. 113 lit. k), l) și m)	1218
§5. Contravenții reglementate de art. 37 alin. (1) din Legea nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați	1219
50. Încălcarea dispozițiilor art. 6 alin. (1), alin. (1 ¹) și alin. (2)-(4)	1219
51. Încălcarea dispozițiilor art. 7 alin. (2)	1219

52. Încălcarea dispozițiilor art. 8	1219
53. Încălcarea dispozițiilor art. 9 alin. (1)	1220
54. Încălcarea dispozițiilor art. 10 alin. (1)-(4), alin. (6), (8) și (9)	1220
55. Încălcarea dispozițiilor art. 11	1221
56. Încălcarea dispozițiilor art. 12-13	1221
57. Încălcarea dispozițiilor art. 14-22	1221
58. Încălcarea dispozițiilor art. 29	1222
59. Aspecte procesuale	1222
§6. Contravenții reglementate de art. 23 din Legea nr. 279/2005 privind ucenicia la locul de muncă.....	1222
60. Încălcarea dispozițiilor art. 5	1222
61. Încălcarea dispozițiilor art. 6 alin. (3)	1223
62. Încălcarea dispozițiilor art. 7 alin. (1) și (3)	1223
63. Încălcarea dispozițiilor art. 8 alin. (2)	1223
64. Încălcarea dispozițiilor art. 9 alin. (1), (2), (4)-(6).....	1223
65. Încălcarea dispozițiilor art. 11	1224
66. Încălcarea dispozițiilor art. 12	1224
67. Încălcarea dispozițiilor art. 14 alin. (2)	1224
68. Încălcarea dispozițiilor art. 15	1224
§7. Contravenții reglementate de Legea nr. 67/2006 privind protecția drepturilor salariaților în cazul transferului întreprinderii, al unității sau al unor părți ale acestora	1224
69. Semnificații ale termenilor cu care legea operează (art. 4)	1224
70. Obligații ale cedentilor și cesionarilor	1224
§8. Contravenții reglementate de art. 39 din Legea securității și sănătății în muncă nr. 319/2006	1225
71. Încălcarea dispozițiilor art. 13 lit. b), c), p), r) [art. 39 alin. (2)]	1225
72. Încălcarea dispozițiilor art. 12 alin. (1) lit. a) și b), art. 13 lit. a), d)-f), h)-m) și o), art. 20, art. 29 alin. (1) lit. a) și ale art. 32 alin. (2) [art. 39 alin. (4)]	1225
73. Încălcarea dispozițiilor art. 7 alin. (4)-(6), art. 8, art. 11 alin. (1) și alin. (3), art. 13 lit. q) și lit. s), și ale art. 27 alin. (1) lit. a) și b)	1227
74. Încălcarea dispozițiilor art. 9 alin. (1), art. 10 și art. 16	1228
75. Încălcarea dispozițiilor art. 14, art. 15 și art. 34 alin. (1)	1228
76. Încălcarea dispozițiilor art. 11 alin. (2) și alin. (4) și ale art. 17, art. 19 și art. 21	1229
77. Încălcarea dispozițiilor art. 12 alin. (1) lit. c) și d) art. 13 lit. g), art. 18 alin. (5) și (6) și ale art. 36	1229
78. Contravenții prevăzute de art. 39 alin. (9) și art. 40.....	1230
79. Aspecte procesuale	1231
§9. Contravenții reglementate de art. 9 din Legea nr. 467/2006 privind stabilirea cadrului general de informare și consultare a angajaților	1231
80. Nerespectarea de către angajator a obligației de a transmite reprezentanților angajaților informațiile prevăzute la art. 5 alin. (1) [lit. a)]	1231
81. Nerespectarea obligației angajatorului de a iniția consultări potrivit art. 5 alin. (3) [lit. b)]	1231
82. Transmiterea cu rea-credință de informații incorecte sau incomplete, în condițiile art. 5 alin. (2), de natură a nu permite reprezentanților angajaților formularea unui punct de vedere adecvat pentru pregătirea unor consultări ulterioare [lit. c)]	1231
83. Aspecte procesuale	1232
§10. Contravențiile reglementate de Legea nr. 16/2017 privind detașarea salariaților în cadrul prestării de servicii transnaționale și de Normele metodologice aprobate prin H.G. nr. 337/2017	1232
84. Încălcarea dispozițiilor art. 26 alin. (7) [art. 48 alin. (1) din Legea nr. 16/2017]	1232

85. Încălcarea de către întreprinderea utilizatoare a obligației de informare prevăzute la art. 5 ¹ alin. (2) [art. 48 alin. (2)]	1232
86. Încălcarea de către întreprinderea utilizatoare a obligației de informare prevăzută la art. 6 ² alin. (2) [art. 48 alin. (3)]	1232
87. Încălcarea obligației de informare prevăzute la art. 11 ³ alin. (1) [art. 48 alin. (4)]	1232
88. Netransmiterea către inspectoratul teritorial de muncă a declarației prevăzute la art. 24 alin. (2) lit. a) din lege [art. 15 alin. (1) lit. a) din H.G. nr. 337/2017]	1233
89. Neîndeplinirea oricăreia dintre obligațiile prevăzute de art. 24 alin. (2) lit. b)-e) din lege [art. 15 alin. (1) lit. b)-f) din H.G. nr. 337/2017]	1233
90. Nerespectarea obligației prevăzute la art. 10 din Norme [art. 15 alin. (1) lit. g)]	1234
91. Alte contravenții prevăzute de art. 15 alin. (1) din Norme	1234
92. Aspecte procedurale	1234
§11. Contravenții prevăzute de art. 11 din Legea nr. 81/2018 privind reglementarea activității de telemuncă	1234
93. Nerespectarea dispozițiilor art. 5 alin. (2) lit. a) referitoare la obligația de a prevedea în mod expres în contractul individual de muncă sau în actul adițional la acesta prestarea unei activități în regim de telemuncă [lit. a)]	1234
94. Desfășurarea activității în regim de telemuncă fără respectarea prevederilor art. 3 alin. (1) [lit. b)]	1235
95. Nerespectarea prevederilor art. 4 alin. (2) [lit. c)]	1235
96. Încheierea contractului individual de muncă fără stipularea clauzelor prevăzute la art. 5 alin. (2) lit. b)-j) [lit. d)]	1235
97. Nerespectarea prevederilor art. 7 lit. a) referitoare la obligația angajatorului de a asigura mijloacele aferente tehnologiei informației și comunicațiilor și/sau echipamentele de muncă sigure necesare prestării muncii, cu excepția cazului în care părțile convin altfel [lit. e)]	1235
98. Nerespectarea prevederilor art. 7 lit. b) referitoare la obligația angajatorului de a instala, verifica și întreține echipamentul de muncă necesar, cu excepția cazului în care părțile convin altfel [lit. f)]	1236
99. Nerespectarea prevederilor art. 7 lit. c) referitoare la obligația angajatorului de a asigura condiții pentru ca telesalariatul să primească o instruire suficientă și adecvată în domeniul securității și sănătății în muncă, în special sub formă de informații și instrucțiuni de lucru privind utilizarea echipamentelor cu ecran de vizualizare: la angajare, la introducerea unui nou echipament de muncă, la introducerea oricărei noi proceduri de lucru [lit. g)]	1236
100. Aspecte procesuale	1236
§12. Contravenții reglementate de Legea nr. 361/2022 privind protecția avertizorilor în interes public	1236
101. Enumerare	1236
102. Aspecte procesuale	1237
§13. Contravenții reglementate de art. 26 din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare	1237
103. Dispoziții generale	1237
104. Neîndeplinirea de către angajator a obligațiilor prevăzute la art. 2 alin. (5 ⁵) [lit. a)]	1237
105. Nerespectarea de către angajator a prevederilor art. 2 alin. (5 ⁶) [lit. b)]	1237
106. Needucerea la îndeplinire de către angajator a măsurilor dispuse de către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării	1237
107. Nerespectarea obligațiilor prevăzute la art. 26 alin. (5)	1238
§14. Contravenții reglementate de art. 27 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 96/2003 privind protecția maternității la locul de muncă	1238

108. Încălcarea dispozițiilor prevăzute la art. 4-6, art. 7 alin. (1), art. 8, art. 12 alin. (1) și (2), art. 17, 18 și art. 26 alin. (1) [alin. (1) lit. a)]	1238
109. Încălcarea dispozițiilor prevăzute la art. 9, art. 10, art. 12 alin. (3), art. 13-15, art. 19, art. 20 alin. (2) și (4), art. 21 alin. (1) și (2) [alin. (1) lit. b)]	1239
110. Aspecte procesuale	1240
§15. Contravenții reglementate de art. 47 din O.U.G. nr. 158/2005 privind concediile și indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate	1241
111. Încălcarea dispozițiilor art. 6 alin. (3) și alin. (3 ¹) [alin. (1)]	1241
112. Încălcarea obligațiilor prevăzute la art. 36 alin. (3) și art. 36 ¹ lit. b) [alin. (2)]	1241
113. Constituie contravenție desfășurarea de activități de către persoanele asigurate la unul dintre angajatori în perioada în care la celălalt/cei alți angajator/angajatori au prezentat certificat/certificate medicale [alin. (4)]	1241
114. Nerespectarea de către medicul curanț a obligației prevăzute la art. 14 ¹ alin. (1) [art. 47 alin. (5)]	1242
115. Aspecte procesuale	1242
§16. Contravenții reglementate de art. 26 din O.U.G. nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor	1242
116. Nerespectarea de către angajator a prevederilor art. 25 [alin. (2)]	1242
117. Nerespectarea de către beneficiari a prevederilor art. 19 alin. (1) [art. 26 alin. (4)]	1242
118. Aspecte procesuale	1243
§17. Contravenții reglementate de O.G. nr. 25/2014 privind încadrarea în muncă și detașarea străinilor pe teritoriul României	1243
119. Netransmiterea către inspectoratul teritorial de muncă a comunicării prevăzute la art. 27 ⁴ alin. (2) sau a modificării elementelor prevăzute în această comunicare [art. 35 lit. a)]	1243
120. Neîndeplinirea obligației prevăzute la art. 33 [lit. b)]	1243
121. Neîndeplinirea obligațiilor prevăzute la art. 34 [lit. c)]	1243
122. Nerespectarea de către angajator a obligației privind asigurarea cazării lucrătorului sezonier, asumate potrivit art. 12 ¹ , sau reținerea automată din salariu [lit. d)]	1244
123. Neîndeplinirea obligației prevăzute la art. 27 ⁴ alin. (1) sau netransmiterea către Inspectoratul General pentru Imigrări a modificării elementelor comunicării prevăzute la alin. (2) al art. 27 ⁴ [lit. e)]	1244
124. Împiedicarea în orice mod a lucrătorilor Inspectoratului General pentru Imigrări să exercite, total sau parțial, controlul asupra angajatorilor potrivit competențelor legale prin orice acțiune sau inacțiune a conducătorului unității, a reprezentantului legal, a unui angajat, prepus ori a altei persoane aflate în locațiile supuse controlului [lit. f)]	1244
125. Nerespectarea de către conducătorul unității supuse controlului sau reprezentantul legal al acestuia a obligației de a pune la dispoziția lucrătorilor Inspectoratului General pentru Imigrări, în termenul stabilit de aceștia, documentele și informațiile solicitate, necesare finalizării controlului [lit. g)]	1245
126. Contravențiile prevăzute de art. 36	1245
127. Aspecte procesuale	1245
§18. Contravenții reglementate de art. 8 din H.G. nr. 905/2017 privind registrul general de evidență a salariaților	1246
128. Transmiterea datelor în registru cu elementele contractului individual de muncă, pentru care există dovada executării acestuia, respectiv prestarea muncii și plata salariului, cu încălcarea termenului prevăzut la art. 4 alin. (1) lit. a), precum și refuzul de a pune la dispoziția inspectorului de muncă documentele care au stat la baza înscrierilor efectuate în registru [alin. (1) lit. a) și b)]	1246

129. Netransmiterea datelor prevăzute la art. 3 alin. (2) lit. j)-k), în termenele prevăzute la art. 4 alin. (1) lit. b) [alin. (2) lit. c)]	1246
130. Netransmiterea datelor prevăzute la art. 3 alin. (2) lit. l)-p), în termenele prevăzute la art. 4 alin. (1) lit. c)-f) [lit. d)]	1246
131. Netransmiterea modificărilor aduse datelor prevăzute la art. 3 alin. (2) lit. d)-h), în termenele prevăzute la art. 4 alin. (2) și (3) [lit. e)]	1247
132. Netransmiterea modificărilor aduse datelor prevăzute la art. 3 alin. (2) lit. l)-n) în termenele prevăzute la art. 4 alin. (4) [lit. f)]	1247
133. Netransmiterea modificărilor aduse datelor prevăzute la art. 3 alin. (2) lit. a) și b) în termenul prevăzut la art. 4 alin. (5) [lit. g)]	1247
134. Contravenții prevăzute la art. 8 alin. (3)	1247
135. Contravenția prevăzută la art. 8 alin. (4)	1248
136. Contravenția prevăzută la art. 8 alin. (5)	1248
137. Aspecte procesuale	1248
§19. Contravenții reglementate de Legea învățământului superior nr. 199/2023	1249
138. Categorii	1249
139. Aspecte procesuale	1249
§20. Alte reglementări care prevăd și sancționează contravenții referitoare la raporturile de muncă	1249
140. Enumerare	1249
§21. Constatarea și sancționarea contravențiilor	1250
141. Agenții constataatori	1250
142. Procesul-verbal de constatare și sancționare a contravenției	1250
143. Amenda – sancțiunea principală	1251
144. Sancțiuni complementare	1251
145. Aplicarea sancțiunii	1251
146. Prescripția aplicării sancțiunii contravenționale	1252
§22. Căi de atac	1253
147. Plângerea	1253
148. Apelul	1254
§23. Unele reguli privind executarea sancțiunilor contravenționale	1254
149. Prescripția executării sancțiunilor contravenționale	1254
150. Executarea amenzii contravenționale	1254
CAPITOLUL XXIII. RĂSPUNDEREA PENALĂ	1256
§1. Introducere în problematica răspunderii penale	1256
1. Noțiuni	1256
2. Infrațiunea – unicul temei al răspunderii penale	1256
3. Subiectul activ al infracțiunii	1256
4. Pedepse aplicabile persoanelor juridice	1257
5. Pedepse aplicabile persoanelor fizice, inclusiv celor care au calitatea de angajatori	1257
6. Reglementarea răspunderii penale în materia raporturilor de muncă	1257
§2. Infracțiuni reglementate de Codul muncii	1258
7. Stabilirea de salarii sub nivelul salariului minim brut pe țară garantat în plată	1258
8. Împiedicarea controlului organelor competente	1258
9. Încadrarea în muncă a unui minor cu nerespectarea condițiilor legale de vârstă sau folosirea acestuia pentru prestarea unor activități cu încălcarea prevederilor legale referitoare la regimul de muncă al minorilor	1258
10. Primirea la muncă a unei persoane aflate în situație de ședere ilegală în România, cunoscând că acesta este victimă a traficului de persoane	1259
§3. Infracțiuni prevăzute de art. 176 din Legea dialogului social nr. 367/2022	1260

11. Împiedicarea sau obligarea prin amenințări ori prin violențe a unui angajat/lucrător sau a unui grup de angajați/lucrători să participe la grevă ori să muncească în timpul grevei	1260
12. Condiționarea sau constrângerea, în orice mod, având ca scop limitarea exercitării atribuțiilor funcției membrilor aleși în organele de conducere ale organizațiilor sindicale	1260
13. Declararea grevei de către organizatori cu încălcarea condițiilor prevăzute de art. 156 alin. (1) sau la art. 170-173 dacă au fost puse în pericol iminent viața sau sănătatea oamenilor	1261
14. Încadrarea de personal care să-i înlocuiască pe cei aflați în grevă	1262
§4. Infracțiuni reglementate de Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale	1262
15. Enumerare	1262
§5. Infracțiunile reglementate de Legea nr. 21/2020 privind Codul aerian civil.....	1263
16. Enumerare	1263
17. Caracterizarea generală	1265
§6. Infracțiuni reglementate de Codul penal.....	1266
18. Enumerare	1266
19. Luarea de mită	1266
20. Delapidarea.....	1267
21. Purtarea abuzivă.....	1268
22. Abuzul în serviciu.....	1268
23. Neglijența în serviciu.....	1268
24. Hărțuirea	1269
25. Hărțuirea sexuală.....	1269
26. Folosirea abuzivă a funcției în scop sexual	1270
27. Uzurparea funcției.....	1270
28. Folosirea funcției pentru favorizarea unor persoane	1270
29. Violarea secretului corespondenței.....	1271
30. Divulgarea informațiilor secrete de stat	1272
31. Divulgare informațiilor secrete de serviciu sau nepublice	1272
32. Neglijența în păstrarea informațiilor	1272
33. Obținerea ilegală de fonduri.....	1273
34. Deturnarea de fonduri	1273
35. Infracțiuni de corupție și de serviciu comise de alte persoane	1273
36. Supunerea la muncă forțată sau obligatorie.....	1274
37. Gestiunea frauduloasă.....	1274
38. Nerespectarea hotărârilor judecătorești privind reintegrarea în muncă a salariatului.....	1274
39. Neexecutarea hotărârii judecătorești privind plata salariilor în termen de 15 zile de la data cererii de executare adresate angajatorului de către partea interesată	1275
40. Neluarea măsurilor legale de securitate și sănătate în muncă.....	1276
41. Nerespectarea măsurilor legale de securitate și sănătate în muncă.....	1276

Partea a cincea. Încetarea raporturilor de muncă

CAPITOLUL XXIV. ÎNCETAREA DE DREPT A RAPORTURILOR DE MUNCĂ	1281
§1. Încetarea de drept a contractului individual de muncă	1281
1. Încetarea potrivit art. 56 alin. (1) Codul muncii	1281
2. Comentarii.....	1282
2.1. Decesul salariatului sau al angajatorului, persoană fizică ori dizolvarea angajatorului persoană juridică.....	1282

2.2. Declararea judecătorească a morții sau a punerii sub interdicție a uneia dintre părțile contractului individual de muncă.....	1282
2.3. Îndeplinirea cumulativă a condițiilor de vârstă standard și a stagiului minim de cotizare pentru pensionare, comunicarea deciziei de pensie ori a deciziei medicale asupra capacității de muncă.....	1283
2.4. Nulitatea contractului individual de muncă	1288
2.5. Admiterea cererii de reintegrare în funcția ocupată de salariat a unei persoane concediate nelegal sau pentru motive neîntemeiate, de la data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești de reintegrare	1289
2.6. Condamnarea la executarea unei pedepse privative de libertate	1290
2.7. Retragera de către autoritățile sau organismele competente a avizelor, autorizațiilor ori atestărilor necesare pentru exercitarea profesiei.....	1291
2.8. Interzicerea exercitării unei profesii sau a unei funcții, ca măsură de siguranță ori pedeapsă complementară, de la data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești prin care s-a dispus interdicția	1293
2.9. Expirarea termenului contractului individual de muncă încheiat pe durată determinată	1295
2.10. Retragera acordului părinților sau al reprezentanților legali în cazul salariaților cu vârsta cuprinsă între 15-16 ani.....	1296
2.11. Soluții jurisprudențiale.....	1296
§2. Alte situații de încetare de drept a contractului individual de muncă potrivit Codului muncii.....	1304
3. Situația prevăzută la art. 50 lit. h) teza a II-a	1304
3.1. Situația prevăzută la art. 80 alin. (3).....	1304
4. Situații de încetare de drept a contractului individual de muncă reglementate de alte acte normative.....	1305
§3. Încetarea de drept a raporturilor de serviciu ale funcționarilor publici	1305
5. Reglementare	1305
6. Comentarii.....	1306
7. Soluții jurisprudențiale.....	1308
§4. Încetarea de drept a raporturilor de serviciu ale funcționarilor publici parlamentari.....	1311
8. Reglementare	1311
9. Comentarii.....	1311
§5. Constatarea încetării de drept a raporturilor de muncă (de serviciu)	1311
10. Caracterizare	1311
11. Constatarea încetării de drept a contractului individual de muncă.....	1312
12. Constatarea încetării de drept a raporturilor de serviciu ale funcționarilor publici.....	1313
 CAPITOLUL XXV. ÎNCETAREA RAPORTURILOR DE MUNCĂ PRIN ACORDUL PĂRȚILOR	
§1. Aspecte introductive	1314
1. Principiul mutus dissensus	1314
2. Reglementarea încetării raporturilor de muncă (de serviciu) prin acordul părților	1314
3. Motive care pot genera încetarea raporturilor de muncă (de serviciu) prin acordul părților	1315
§2. Procedura încetării raporturilor de muncă prin acordul părților	1315
4. Etape.....	1315
5. Inițiativa de încetare a raporturilor de muncă	1315
6. Acceptarea ofertei.....	1316
7. Realizarea acordului de voință	1316
§3. Soluții din jurisprudență	1317
8. O sinteză.....	1317

9. Alte soluții jurisprudențiale	1318
9.1. Condiții privind încetarea contractului de muncă prin acordul părților.....	1318
9.2. Încetarea prin acordul părților și încetarea ca urmare a voinței unilaterale a uneia dintre părți, două modalități distincte de încetare a raportului juridic de muncă	1319
9.3. Încetarea contractului prin acordul părților. Condiții și procedură	1320
9.4. Încetarea contractului individual de muncă prin acordul părților urmată de încheierea contractului de mandat. Pierderea calității de salariat. Invocarea viciilor de consimțământ.....	1320
9.5. Schema voluntară de încetare a contractelor individuale de muncă prin acordul părților. Sume primite de salariați. Cuantumul indemnizațiilor de șomaj.....	1323
9.6. Încetarea contractului individual de muncă prin acordul părților. Prime stabilite prin contractul colectiv numai în ipoteza încetării contractului ca urmare a pensionării.....	1326
9.7. Încetarea contractului individual de muncă prin acordul părților. Termen de contestare. Lipsa consimțământului salariatului	1327
CAPITOLUL XXVI. INCETAREA CONTRACTULUI INDIVIDUAL DE MUNCĂ ÎN PERIOADA DE PROBĂ.....	1329
§1. Perioada de probă – clauză contractuală	1329
1. Reglementare	1329
2. Regula: facultatea perioadei de probă.....	1329
3. Durata perioadei de probă	1330
4. Reguli și restricții referitoare la utilizarea perioadei de probă.....	1330
5. Justificare.....	1331
6. Precaritatea contractului individual de muncă în perioada de probă.....	1332
§2. Denunțarea unilaterală a contractului în perioada de probă	1332
7. Reglementare	1332
8. Opinii.....	1333
9. Limite ale controlului judecătoresc asupra încetării contractului în temeiul art. 31 alin. (3).....	1335
§3. Soluții jurisprudențiale.....	1335
10. Informarea salariatului	1335
11. Perioada de probă – modalitate de verificare.....	1336
12. Persoană cu handicap	1336
13. Clauză de dezicere	1336
14. Interval de timp	1337
15. Perioadă de lucru.....	1338
16. O nouă perioadă de probă.....	1338
17. Caracterul precar al raporturilor de muncă.....	1338
18. Condiții pentru încetarea contractului individual de muncă (I).....	1339
19. Condiții pentru încetarea contractului individual de muncă (II).....	1339
20. Condiții pentru încetarea contractului individual de muncă (III).....	1340
21. Procedura simplificată de încetare a contractului.....	1340
22. Neîncetare de drept a contractului	1341
23. Notificarea angajatorului	1341
24. Contestație.....	1342
25. Verificări ale instanței.....	1343
CAPITOLUL XXVII. CONCEDIEREA	1345
§1. Precizări introductive	1345
1. Definiție	1345

2. Situații	1345
3. Concedierea – drept al angajatorilor	1346
4. Legalitatea concedierii	1346
§2. Interdicții privind concedierea	1347
5. Interdicții permanente	1347
5.1. Enumerare	1347
5.2. Comentarii.....	1347
6. Interdicții temporare	1348
6.1. Enumerare	1348
6.2. Comentarii.....	1349
6.3. Excepția de la interdicțiile statornicite de art. 60 alin. (1) C. mun.....	1362
§3. Concedierea pentru motive care țin de persoana salariatului	1362
7. Reglementare	1362
8. Comentarii.....	1363
8.1. Concedierea disciplinară	1363
8.2. Concedierea în cazul în care salariatul este arestat preventiv sau arestat la domiciliu pentru o perioadă mai mare de 30 de zile, în condițiile Codului de procedură penală.....	1364
8.3. Concedierea în cazul inaptitudinii fizice și/sau psihice a salariatului.....	1366
8.4. Concedierea în cazul necorespunderii profesionale	1367
9. Alte soluții jurisprudențiale	1371
10. Procedura concedierii pentru motive care privesc persoana salariatului	1375
10.1. Etape.....	1375
10.2. Cercetarea disciplinară prealabilă	1375
10.3. Evaluarea prealabilă	1375
10.4. Oferirea unui alt loc de muncă.....	1377
10.5. Acordarea preavizului	1377
10.6. Decizia de concediere	1379
11. Alte soluții jurisprudențiale	1379
§4. Concedierea pentru motive care nu țin de persoana salariatului	1381
12. Caracteristici	1381
13. Condițiile de legalitate de concedieri	1382
13.1. Desființarea locului de muncă să fie efectivă	1382
13.2. Desființarea locului de muncă să aibă o cauză reală și serioasă.....	1384
13.3. Alte soluții jurisprudențiale	1388
§5. Concedierea colectivă	1400
14. Reglementare	1400
15. Comentarii.....	1400
16. Condiții ale concedierii.....	1401
17. Sfera angajatorilor care pot dispune concedierea colectivă.....	1402
18. Procedura prealabilă concedierii	1403
19. Selecția personalului vizat de concediere	1408
20. Neobligativitatea oferirii unui alt loc de muncă	1409
21. Plăți compensatorii și alte venituri cuvenite persoanelor afectate de concediere	1410
22. Reangajarea persoanelor concediate.....	1410
23. Alte soluții jurisprudențiale	1411
§6. Procedura concedierii pentru motive care nu privesc persoana salariatului	1418
24. Măsuri anterioare concedierii.....	1418
25. Acordarea preavizului	1418
26. Decizia de concediere	1422
26.1. Reglementare	1422
26.2. Motivele care determină concedierea.....	1422

26.3. Durata preavizului	1424
26.4. Criteriile de stabilire a ordinii de priorități.....	1424
26.5. Locurile disponibile din unitate și termenul în care salariații urmează să opteze pentru un loc de muncă vacant.....	1424
26.6. Comunicarea deciziei de concediere.....	1425
27. Alte soluții jurisprudențiale	1427
§7. Controlul și sancționarea concedierilor nelegale	1428
28. Competență	1428
29. Soluții ale Curții Constituționale	1429
30. Sancțiunea	1430
31. Soluții ale instanțelor specializate.....	1430
CAPITOLUL XXVIII. ÎNCETAREA RAPORTURILOR DE MUNCĂ/SERVICIU ALE ALTOR CATEGORII DE ANGAJAȚI	1432
§ 1. Aspecte introductive	1432
1. Categoriile de angajați.....	1432
2. Specificul încetării raporturilor de muncă/serviciu ale personalului precizat.....	1432
§ 2. Încetarea calității de membru al Corpului diplomatic și consular.....	1432
3. Încetarea pentru motive care privesc persoana angajatului.....	1432
3.1. Cazuri.....	1432
3.2. Încetarea calității de membru al Corpului diplomatic și consular în cazul pierderii capacității de muncă	1433
3.3. Încetarea calității de membru al Corpului diplomatic și consular în caz de incompatibilitate	1433
3.4. Încetarea calității de membru al Corpului diplomatic și consular în cazul neîndeplinirii condițiilor pentru admiterea în acest Corp ori nerespectarea obligațiilor sau a interdicțiilor impuse de lege	1433
3.5. Încetarea calității de membru al Corpului diplomatic și consular în cazul arestării preventive ori arestării la domiciliu pe o perioadă mai mare de 60 de zile sau al condamnării definitive pentru o infracțiune de natură să-l facă pe acel angajat incompatibil cu calitatea sa	1434
4. Încetarea calității de membru al Corpului diplomatic și consular pentru motive care nu privesc persoana angajatului	1434
§3. Eliberarea din funcția publică.....	1435
5. Reglementare	1435
6. Comentarii.....	1436
6.1. Caracterizare generală	1436
6.2. Încetarea activității autorității sau instituției	1436
6.3. Mutarea autorității sau instituției publice într-o altă localitate	1436
6.4. Reducerea personalului autorității/instituției publice ca urmare a reorganizării activității	1436
6.5. Admiterea cererii de reintegrare în funcția publică a funcționarului public eliberat sau destituit nelegal ori pentru motive neîntemeiate	1436
6.6. Eliberarea din funcția publică determinată de incompetența profesională	1437
6.7. Eliberarea din funcția publică pentru neîndeplinirea unor condiții ori pentru neobținerea avizului sau autorizației prevăzute de lege.....	1437
6.8. Inaptitudinea fizică și/sau psihică a funcționarului public	1437
6.9. Eliberarea din funcție urmare a refuzului neîntemeiat al înaltului funcționar public de a da curs mobilității.....	1437
7. Procedura eliberării din funcția publică.....	1438
7.1. Acordarea preavizului	1438
7.2. Punerea la dispoziție a funcțiilor publice vacante corespunzătoare.....	1438

7.3. Actul administrativ de încetare a raporturilor de serviciu.....	1438
8. Căi de atac.....	1439
§4. Eliberarea din funcție a funcționarilor publici parlamentari.....	1439
9. Precizare.....	1439
10. Eliberarea din funcție din cauza stării fizice și/sau psihice a funcționarului public....	1439
11. Eliberarea din funcție pentru motive care nu privesc persoana funcționarului public.....	1440
11.1. Cazuri.....	1440
11.2. Eliberarea din funcția publică în cazul reducerii personalului, ca urmare a reorganizării activității prin desființarea postului ocupat de funcționarul public parlamentar.....	1440
11.3. Eliberarea din funcție ca urmare a admiterii cererii de reintegrare în funcția ocupată de către alt funcționar public parlamentar, a unui funcționar public eliberat sau destituit nelegal ori pentru motive neîntemeiate, de la data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești de reintegrare.....	1440
12. Procedura eliberării din funcție.....	1441
§5. Încetarea raporturilor de serviciu ale polițiștilor.....	1441
13. Încetarea raporturilor de serviciu pentru motive care privesc persoana polițiștilor ...	1441
13.1. Cazuri.....	1441
13.2. Încetarea raporturilor de serviciu la împlinirea vârstei și a celorlalte condiții necesare pensionării.....	1442
13.3. Încetarea raporturilor de serviciu la pierderea capacității de muncă, cu excepția situației în care a intervenit menținerea în activitate în condițiile art. 33 ¹ din Legea nr. 360/2002.....	1443
13.4. Încetarea raporturilor de serviciu ale polițiștilor la împlinirea limitei de vârstă în grad profesional.....	1444
13.5. Încetarea raporturilor de serviciu la acordarea calificativului „nesatisfăcător” de două ori.....	1444
13.6. Încetarea raporturilor de serviciu ca urmare a condamnării polițistului prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă, cu excepția cazurilor în care s-a dispus suspendarea executării pedepsei sub supraveghere sau amenzii penale pentru infracțiuni săvârșite din culpă, pe baza aprobării persoanelor care au acordat gradele profesionale.....	1445
13.7. Încetarea raporturilor de serviciu atunci când polițistul nu promovează examenul de definitivare.....	1445
13.8. Încetarea raporturilor de serviciu atunci când se constată încadrarea frauduloasă în poliție.....	1446
13.9. Încetarea raporturilor de serviciu atunci când polițistul nu a susținut din motive imputabile evaluarea psihologică în termen de 3 luni de la data suspendării acestor raporturi.....	1446
14. Încetarea raporturilor de serviciu ale polițiștilor din motive independente de persoana lor.....	1446
14.1. Cazuri.....	1446
14.2. Încetarea raporturilor de serviciu în cazul numirii într-o altă funcție.....	1446
14.3. Încetarea raporturilor de serviciu pentru alte motive sau nevoi ale Ministerului Afacerilor Interne, pe parcursul perioadei de punere la dispoziție, atunci când nu s-a putut realiza numirea într-o altă funcție.....	1447
15. Soluții jurisprudențiale.....	1447
§6. Încetarea raporturilor de serviciu ale polițiștilor de penitenciare.....	1451
16. Cazuri.....	1451
17. Încetarea raporturilor de serviciu ca urmare a decesului.....	1452

18. Înțetarea raporturilor de serviciu pentru neîndeplinirea uneia dintre condițiile prevăzute la art. 11 lit. a), d) și i)	1452
19. Înțetarea raporturilor de serviciu pentru neîndeplinirea condiției prevăzute la art. 11 lit. j)	1452
20. Transferul.....	1453
21. Eliberarea din funcție ca sancțiune disciplinară.....	1453
22. Pensionarea.....	1453
23. Desființarea unității ori mutarea acesteia într-o altă localitate și polițistul de penitenciar nu acceptă să o urmeze.....	1453
24. Înțetarea raporturilor de serviciu în ipoteza reducerii personalului unității prin desființarea unor posturi de natura celui ocupat de ofițerul sau agentul în cauză ca urmare a reorganizării, atunci când acesta refuză oferta conducerii unității de trecere în altă funcție.....	1453
25. Înțetarea raporturilor de serviciu în cazul neîndeplinirii condițiilor specifice postului.....	1453
26. Înțetarea raporturilor de serviciu ca urmare a constatării nulității actului de numire în funcție, constatată prin hotărâre judecătorească definitivă	1454
27. Necorespunderea profesională a polițistului debutant	1454
28. Declararea morții prin hotărâre judecătorească	1454
29. Înțetarea raporturilor de serviciu ca urmare a interzicerii exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică sau de a exercita profesia ori activitatea în executarea căreia a săvârșit fapta, ca pedepse complementare, sau ca urmare a interzicerii ocupării unei funcții sau a exercitării unei profesii, ca măsură de siguranță, de la data rămânării definitive a hotărârii judecătorești prin care s-a dispus interdicția.....	1454
30. Înțetarea raporturilor de serviciu în caz de neprezentare nejustificată la diagnosticarea de către un medic de specialitate sau la comisia de expertiză medico-militară.....	1455
31. Înțetarea raporturilor de serviciu în cazul condamnării la o pedeapsă privativă de libertate, cu executare sau suspendarea executării pedepsei, dispusă prin hotărâre judecătorească definitivă	1455
32. Nesoluționarea situațiilor prevăzute la art. 129 în termenul stabilit prin acest articol, dacă nu există nicio altă funcție în cadrul poliției penitenciare pe care să se poată realiza numirea	1456
33. Căi de atac.....	1456
§7. Trecerea în rezervă sau direct în retragere a militarilor	1456
34. Pentru motive care privesc persoana lor	1456
34.1. Cazuri.....	1456
34.2. Trecerea în rezervă sau direct în retragere la împlinirea vârstei standard de pensionare pentru limită de vârstă.....	1457
34.3. Trecerea în rezervă sau direct în retragere în situația în care militarul în activitate sunt clasați „inapt pentru serviciul militar” sau „apt limitat” de către comisiile de expertiză medico-militară.....	1457
34.4. Trecerea în rezervă sau direct în retragere ca urmare a împlinirii limitei de vârstă în grad	1458
34.5. Trecerea în rezervă sau direct în retragere atunci când militarul manifestă dezinteres în îndeplinirea sarcinilor de serviciu sau în perfecționarea pregătirii militare și de specialitate.....	1458
34.6. Trecerea în rezervă sau direct în retragere atunci când militarul nu promovează baremele de pregătire fizică	1459
34.7. Trecerea în rezervă sau direct în retragere în cazul condamnării penale.....	1459
34.8. Trecerea în rezervă sau direct în retragere în situația în care militarul renunță la cetățenia română și nu mai are domiciliul în țară	1460

34.9. Trecerea în rezervă sau direct în retragere din motive referitoare la informațiile clasificate.....	1460
34.10. Trecerea în rezervă la expirarea contractului de funcționare.....	1461
35. Trecerea în rezervă sau direct în retragere ori scoaterea din evidențele militare pentru motive independente de persoana militarului.....	1461
35.1. Cazuri.....	1461
35.2. Trecerea în rezervă sau direct în retragere când în urma reorganizării unor unități și a reducerii unor funcții din statele de organizare nu sunt posibilități pentru a fi încadrați în alte funcții sau unități, precum și pentru alte motive sau nevoi ale Ministerului Apărării Naționale.....	1462
35.3. Trecerea în rezervă sau direct în retragere în cazul numirii într-o funcție publică civilă.....	1462
36. Procedura trecerii în rezervă sau direct în retragere a militarilor.....	1462
36.1. Trecerea în rezervă sau direct în retragere din oficiu.....	1462
36.2. Trecerea în rezervă sau direct în retragere la propunerea consiliilor de judecată.....	1463
36.3. Trecerea în rezervă sau direct în retragere la propunerea comandanților de unități.....	1463
§8. Trecerea în rezervă a soldaților și gradaților profesioniști.....	1463
37. Pentru motive care privesc persoana lor.....	1463
37.1. Statutul soldaților și gradaților profesioniști.....	1463
37.2. Situații de încetare a contractului și de trecere în rezervă sau scoatere din evidențele militare.....	1464
38. Trecerea în rezervă sau scoaterea din evidențele militare a soldaților și gradaților profesioniști pentru motive independente de persoana lor.....	1464
38.1. Cazuri.....	1464
38.2. Trecerea în rezervă sau scoaterea din evidențele militare la expirarea contractului.....	1465
38.3. Trecerea în rezervă sau scoaterea din evidențele militare pentru motive sau nevoi ale Ministerului Apărării Naționale.....	1465
38.4. Trecerea în rezervă sau scoaterea din evidențele militare la data retragerii motivate a avizului de securitate specific clasei sau nivelului de secretizare a informațiilor la care urmează să aibă acces.....	1465
39. Procedura trecerii în rezervă sau de scoatere din evidențele militare a soldaților și gradaților profesioniști.....	1466
39.1. Trecerea în rezervă sau scoaterea din evidențele militare din oficiu.....	1466
39.2. Trecerea în rezervă sau scoaterea din evidențele militare la propunerea comandanților sau a șefilor direcții înaintată ierarhic.....	1466
40. Soluții jurisprudențiale.....	1466
§ 9. Eliberarea din funcție a magistraților pentru motive care privesc persoana lor, altele decât cele disciplinare.....	1468
41. Eliberarea din funcție ca urmare a refuzului de avizare a continuării activității magistratului după împlinirea vârstei de 65 ani.....	1468
42. Eliberarea din funcție a magistratului stagiar ca urmare a nepromovării a două examene de capacitate.....	1468
43. Eliberarea din funcție a magistratului ca urmare a refuzului de a depune jurământul.....	1468
44. Încetarea raporturilor juridice de muncă ale magistraților prin pensionare.....	1469
45. Eliberarea din funcție în alte cazuri.....	1470
46. Procedura eliberării din funcție.....	1470
46.1. Organe competente.....	1470
46.2. Unele explicații.....	1470

§10. Eliberarea din funcție a grefierilor și a altor categorii de personal care ocupă funcții de specialitate în cadrul instanțelor judecătorești, al parchetelor de pe lângă acestea și al Institutului Național de Expertize Criminalistice.....	1471
47. Cazuri.....	1471
48. Pensionarea.....	1471
§ 11. Eliberarea din funcție a personalului de probațiune	1472
48. Cazuri.....	1472
49. Eliberarea din funcție ca urmare a pensionării	1472
50. Eliberarea din funcție în cazul neîndeplinirii oricăreia dintre condițiile prevăzute pentru numirea în funcție	1473
51. Eliberarea din funcție ca urmare a condamnării definitive pentru săvârșirea unei infracțiuni.....	1473
52. Eliberarea din funcție în cazul neprezentării nejustificate a consilierilor de probațiune debutanți la examenul de definitivare, la prima sesiune după încheierea stagiului sau respingerea acestora la două sesiuni.....	1473
53. Eliberarea din funcție în cazul incapacității profesionale dovedite pe baza evaluării anuale a performanțelor profesionale individuale	1474
54. Eliberarea din funcție în cazul în care starea sănătății fizice și/sau psihice nu îi permite consilierului de probațiune să își îndeplinească atribuțiile corespunzătoare funcției deținute.....	1474
55. Procedura eliberării din funcție a personalului de probațiune	1474
55.1. Temei legal	1474
55.2. Ordinul de eliberare din funcție.....	1475
 CAPITOLUL XXIX. DEMISIA.....	1476
§1. Aspecte prealabile	1476
1. Noțiune.....	1476
2. Demisia – act unilateral de voință.....	1476
3. Angajații – autori ai demisiei.....	1477
4. Demisia – expresie a principiului libertății muncii	1477
§2. Forma și conținutul demisiei	1479
5. Forma demisiei	1479
6. Conținutul demisiei	1480
§3. Înștiințarea angajatorului și înregistrarea demisiei	1481
7. Modalitatea de înștiințare a angajatorului despre demisie	1481
8. Înregistrarea demisiei	1481
9. Demisia nu trebuie aprobată de angajator	1482
§4. Preavizul	1483
10. Semnificație și justificare	1483
11. Termenul general de preaviz.....	1484
12. Termene speciale	1485
13. Situația raporturilor de muncă pe durata preavizului.....	1486
§5. Consecințe ale demisiei și posibilitatea contestării ei.....	1487
14. Consecințe ale încetării raporturilor de muncă	1487
15. Posibilitatea contestării demisiei.....	1488
§6. Soluții jurisprudențiale.....	1489

Partea a șasea. Proceduri judiciare

CAPITOLUL XXX. SOLUȚIONAREA CONFLICTELOR DE MUNCĂ.....	1495
§1. Jurisdicția muncii – jurisdicție specială	1495
1. Specific	1495

1.1. Obiectul jurisdicției muncii	1495
1.2. Comentarii.....	1495
1.3. Excepții	1497
2. Părțile conflictelor/litigiilor de muncă	1497
2.1. Reglementarea Codului muncii.....	1497
2.2. Reclamanți și pârâți	1497
2.3. Angajații	1498
2.4. Angajatorii	1499
2.5. Organizațiile angajaților și angajatorilor.....	1501
2.6. Alți participanți în conflictele/litigiile de muncă.....	1503
3. Autorități și persoane cărora le lipsește calitatea procesuală pasivă	1506
§2. Competența instanțelor de judecată	1508
4. Competența materială	1508
4.1. Reguli generale.....	1508
4.2. Competența materială funcțională și competența materială procesuală.....	1508
4.3. Tribunalul – instanța competentă să soluționeze în fond conflictele de muncă ...	1509
5. Competența teritorială	1510
5.1. Noțiuni.....	1510
5.2. Specific	1510
§3. Termenele de sesizare a instanței.....	1513
6. Reglementare	1513
7. Explicații.....	1513
§4. Completul de judecată în primă instanță	1517
8. Reglementare	1517
9. Statutul asistenților judiciari	1517
§5. Judecata	1518
10. Preliminarii	1518
11. Etapa scrisă	1518
11.1. Scop.....	1518
11.2. Cererea de chemare în judecată	1518
11.3. Întâmpinarea	1520
12. Concilierea conflictelor individuale de muncă.....	1521
13. Încercarea de soluționare amiabilă a conflictelor de muncă	1521
§6. Probatoriul.....	1522
14. Sarcina probei.....	1522
15. Categoriile de probe	1523
16. Dovada raporturilor de muncă	1524
17. Încadrarea în grupele de muncă.....	1524
18. Durata timpului de lucru.....	1525
19. Plata drepturilor salariale	1526
20. Probațiunea în cazul răspunderii disciplinare	1527
20.1. Preliminarii	1527
20.2. Soluții jurisprudențiale.....	1527
21. Probatoriul în cazul răspunderii patrimoniale a salariaților	1529
21.1. Obligații ale angajatorului-reclamant	1529
21.2. Apărările salariatului	1529
21.3. Soluții jurisprudențiale.....	1529
22. Probatoriul în cazul răspunderii patrimoniale a angajatorului.....	1530
22.1. Reglementare	1530
22.2. Sarcina probei.....	1531
22.3. Specificul probatoriului în accidentele de muncă	1531
22.4. Soluții jurisprudențiale.....	1531

23. Probațiunea în cazul concedierii.....	1533
23.1. Motivația contestației salariatului.....	1533
23.2. Apărările angajatorului.....	1533
23.3. Soluții jurisprudențiale.....	1533
§7. Celeritatea procedurii de judecată.....	1534
24. Reglementare.....	1534
25. Măsuri pentru pregătirea judecării.....	1535
26. Obligații ale părților.....	1535
27. Admisibilitatea ordonanței președințiale.....	1536
§8. Interdicția renunțării salariaților la drepturile consacrate de lege.....	1537
28. Reglementare.....	1537
29. Comentarii.....	1537
30. Limite ale tranzacției judiciare și ale renunțării la judecată.....	1539
§9. Hotărârea judecătorească.....	1539
31. Deliberarea și pronunțarea hotărârii.....	1539
32. Soluții.....	1539
33. Minuta.....	1540
34. Conținutul hotărârii judecătorești.....	1540
§10. Apelul.....	1541
35. Legalitatea căii de atac.....	1541
36. Specificul și formele apelului.....	1541
37. Termenul de apel.....	1544
38. Cererea de apel.....	1545
39. Întâmpinarea.....	1545
40. Efectul devolutiv al apelului.....	1546
41. Unele aspecte privind judecarea apelului.....	1546
42. Soluțiile instanței de apel.....	1547
43. Întoarcerea executării în cazul în care în apel este respinsă cererea de reintegrare în muncă a salariatului.....	1547
44. Soluții jurisprudențiale.....	1548
§11. Căi extraordinare de atac.....	1550
45. Reglementare.....	1550
46. Inadmisibilitatea recursului.....	1551
47. Contestația în anulare.....	1551
47.1. Obiect și motiv:.....	1551
47.2. Caracterizare.....	1552
47.3. Instanța competentă și termenul de exercitare.....	1552
47.4. Procedura de judecată și hotărârea instanței.....	1553
47.5. Soluții jurisprudențiale.....	1553
48. Revizuirea.....	1556
48.1. Caracteristici.....	1556
48.2. Motivele de revizuire.....	1557
48.3. Instanța competentă.....	1562
48.4. Termene de revizuire.....	1562
48.5. Procedura de judecată și soluțiile instanței.....	1563
48.6. Soluții.....	1563
 CAPITOLUL XXXI. SOLUȚIONAREA LITIGIILOR DE MUNCĂ DE CĂTRE	
INSTANȚELE DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV.....	1569
§ 1. Precizări introductive.....	1569
1. Noțiuni.....	1569
2. Litigiile de contencios administrativ și conflictele de muncă.....	1570

3. Reglementări privind soluționarea litigiilor de muncă	1570
§ 2. Competența jurisdicțională	1572
4. Competența materială	1572
4.1. Caracteristici	1572
4.2. Reglementare	1572
4.3. Soluții jurisprudențiale.....	1572
4.4. Competența în recurs	1578
5. Competența teritorială	1578
5.1. Reglementare	1578
5.2. Comentarii.....	1579
§ 3. Procedura prealabilă.....	1579
6. Obligativitate	1579
7. Decizii ale Curții Constituționale	1581
8. Soluții jurisprudențiale.....	1581
9. Reglementări speciale	1584
9.1. Preliminarii	1584
9.2. Legea nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice.....	1584
9.3. Legea nr. 7/2006 privind statutul funcționarilor publici parlamentari	1585
9.4. Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițiștilor.....	1585
9.5. Legea nr. 145/2019 privind statutul polițiștilor de penitenciare	1585
9.6. Regulamentul disciplinei militare	1585
9.7. Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății	1586
10. Termenele de îndeplinire a procedurii prealabile	1586
10.1. Reglementarea generală	1586
10.2. Reglementări speciale	1586
§ 4. Judecata în fond	1587
11. Termenele de sesizare a instanței.....	1587
12. Cererea de chemare în judecată	1588
13. Reguli privind judecata	1589
13.1. Reglementare	1589
13.2. Suspendarea facultativă a judecării cauzei	1591
13.3. Hotărârea instanței	1591
13.4. Soluții jurisprudențiale.....	1592
§ 5. Recursul.....	1594
14. Specific	1594
15. Termenul de recurs.....	1595
16. Instanța competentă	1595
17. Aspecte procesuale	1595
18. Soluțiile instanței de recurs.....	1595
19. Soluții jurisprudențiale.....	1595
§ 6. Revizuirea	1598
20. Specific	1598
21. Motivele de revizuire.....	1598
22. Explicații privind motivul de revizuire reglementat de art. 21 din Legea nr. 554/2004.....	1601
23. Aspecte procesuale	1602
BIBLIOGRAFIE	1603